

Sökaren

– tidskrift för livsfrågor –

MOTTAGARE AV RIGHT LIVELIHOOD AWARD 2005: TONY CLARKE, MAUDE BARLOW, ROY SESANA, NATALIA TOLEDO – FÖR FRANCISCO TOLEDO – IRENE FERNANDEZ.

FOTO: KARL GABOR.

DE SOM FÅR RIGHT LIVELIHOOD AWARD ARBETAR FÖR ATT GÖRA LIVET LÄTTARE OCH BÄTTRE FÖR MEDMÄNNISKOR. DE HAR SOM GRUPP MINST LIKA STOR BETYDELSE FÖR MÄNSKLIGHETEN SOM DE SOM FÅR NOBELPRISET.

PRISET, SOM 1980 INSTIFTADES AV JAKOB VON UEXKULL, KAN SES SOM ETT KOMPLEMENT TILL NOBELPRISET.

Right Livelihood Award 2005. Tony Clarke, Maude Barlow, Roy Sesana – för First People of the Kalahari – Jakob von Uexkull, Natalia Toledo – för Francisco Toledo – Irene Fernandez.

Right Livelihood Award 25:e året

Ekologi, demokrati, fred och kamp mot fattigdom var verksamhetsområdena för mottagare av "Alternativa nobelpriset" 2005.

Reportage ÅSA FREIJ
Foto KARL GABOR

Irene Fernandez från Malaysia, Maude Barlow och Tony Clarke från Kanada samt organisationen People of the Kalahari genom sin ledare Roy Sesana från Botswana delade på 2005 års Right Livelihood Award, populärt kallat Alternativa nobelpriset. Den totala prissumman var två miljoner kronor. Hederspriset gick till den mexikanske konstnären Francisco Toledo. Som vanligt hölls prisutdelningen

dagen före Nobelprisfestligheterna. Och som vanligt höll grundaren Jakob von Uexkull inledningsvis ett lågmält brandtal där det bland annat framhölls hur vår generation tycks vara den första som inte bryr sig om nästa generation.

Det har genom historien varit ett slags självklar drivkraft för människor att arbeta för att lämna efter sig bättre förutsättningar för sina barn än dem de själva startade med. Så är inte längre fallet. Tragiskt tycks vi kortsiktigt suga ut vad vi kan, medan vi lever, utan hänsyn till kommande generationer, som vi ger den närmast möjliga uppgiften att reda ut vad vi ställt till med i vår egoism och cynism.

Naturligtvis behöver inte alla nu levande ta åt sig och räkna sig till dessa destruktiva "vi". De alternativa nobelpristagarna är exempel på detta. Men många av dem som har makt och möjlighet att styra världen tycks dessvärre präglas av oförstånd och cynism. Och många andra är medansvariga genom sin tystnad och passivitet. Jakob framhåller att det är nödvändigt med en institution som tillvarar de kommande generationernas intresse. Det har hittills saknats. Men nu håller det på att utvecklas en sådan framtidsinstitution, *The World Future Council*, där Jakob är en av eldsjälarna.

– Vi är idag på kollisionkurs med

framtiden, sa Jakob i sitt tal. Och vi står inför en social och miljömässig kollaps på global nivå. Men vi har i dag också möjlighet att skapa en rättvis och blomstrande världsordning, baserad på samarbete, och därför har vi skyldighet att göra det!

Han varnade för en naiv tro på konsumtion som en lösning på problem. Tvärtom är ökad eller fortsatt stor konsumtion i i-länderna en stor bov, och i dess spår förvandlas människan från människa till blott en konsument. I dess spår följer också snabb utarmning av de redan knappa naturresurserna. I Kina t ex håller luften på att "dö" och jordbruksmarken att förvandlas till damm. Dricksvattensituationen är så kritisk att en ansvarig politiker nyligen sa att den stora utmaningen för Kina nu var att slåss för varje droppe vatten eller gå under. Kina har nått gränsen för vad miljön tål.

Och det är inte bara i Kina som läget är så allvarligt. Man räknar med att vattentillgången kommer att vara så knapp, i globalt perspektiv, att 40 procent av jordens befolkning inom 15 år kommer att ha otillräckligt med vatten för att klara sin matproduktion.

Med massiva samordnade ansträngningar på många plan och en snabb och radikal ändring av livsföringen kan vi dock hejda den destruktiva trenden, utveckla nya energikällor och ny energisparande teknik.

Argumentet att detta blir "alltför dyrt" håller inte. Inga ansträngningar för att rädda livsbetingelserna på jorden kan vara för dyra. Vi har däremot inte råd att låta bli att vidta alla åtgärder som är möjliga.

Natalia Toledo för Francisco Toledo

Hederspriset till konstnär mest för hans konststöd

Francisco Toledo är en känd konstnär i sitt hemland Mexico. Men än mer är han en konstfrämjare och kulturbevarare, och det var väl mest i den egenskapen han uppmärksammades och belönades. I 20-talet år har han värvat om sitt lands kultur och kulturskapare, speciellt i sin egen hemregion Oaxaca, vars centralort blivit ett dynamiskt kulturcentrum. Han har tjänat väl på sin konst, som sägs ha likheter med några av de internationellt mest kända konstnärerna men också för tanken till en författare som Kafka. Men han har också frikostigt donerat pengar för andras välfärd och gjort outtröttliga insatser för att bevara och lyfta fram den speciella kulturen i sin hembygd och sätta in den i ett större sammanhang. Han har fått till stånd bibliotek för barn i fattiga byar och bibliotek för blinda. Han har grundat flera stora museer och stora institutioner för konst, litteratur och arkitektur. I Stockholm fick vi dock bara se honom på film. Hans dotter Natalia hämtade priset och läste upp ett kort och kärnfullt tal å sin fars vägnar. Det gick mest ut på att blygsamt tacka för att få nämnas i de andra pristagarnas sällskap, de som säkerligen gjort mer påtagliga insatser för mänskligheten. Om syftet med sitt eget arbete ville han framhålla betydelsen av att olika kulturer hålls levande – bland annat för att berika varandra.

I domstol 300 gånger för kamp mot slavarbete

Malaysia är beroende av sina gästarbetare. De utgör ca drygt 30 procent av alla arbetare i landet. Men de behandlas som slavar. Irene Fernandez har i många år varit deras Florence Nightingale eller Moder Teresa. För tio år sedan publicerade hon en rapport om misshandel, våldtäkter och annan omänsklig behandling av gästarbetare som ofta inte fick ut sina svältlöner ens. Hon hävdade att 46 arbetare hade dött i arbetsläger på grund av olika former av dålig behandling. För denna rapport blev hon åtalad och utsatt för förhör i domstol vid inte mindre än 300 tillfällen under flera år. Dom har ännu inte avkunnats. Kanske blir det svårare att straffa henne nu. Hon har dock redan en gång varit dömd till ett års fängelse för att ha sagt sanningar, som i domen kallades för lögnar. Hon glädjer sig mycket åt publiciteten i samband med priset. Det ger en betydande uppmärksamhet åt behandlingen av gästarbetare i Malaysia och försvårar för regeringen att

Irene Fernandez

dölja detta och att underlåta att göra något åt det.

Hon har också fått EU att intressera sig för detta brott mot mänskligheten.

I sitt tacktal hade hon inte ord nog att uttrycka sin uppskattning av Right Livelihood-priset och sin djupa glädje över det lyft som priset har gett till kampen för de ca 3 miljonerna fattiga gästarbetare i hennes hemland. Hon har erfarit förnedringen och smärtan på nära håll. Hennes far var gästarbetare från Indien.

De egna upplevelsorna har fött den passion med vilken hon gjort kampen för drägliga livsvillkor för alla människor till sin livsuppgift. Gästarbetarna hålls nere genom att de trots allt är beroende av den lilla lön de får – som sällan räcker till att skicka hem något av till familjerna i hemländerna, såsom deras avsikt och förhoppning har varit när de kom. "Bråkar" de så ersätts de med andra arbetare.

Den organisation som Irene Fernandez har grundat och är ledare av heter Tenaganita. Det betyder kvinnokraft. Kvinnokraft betyder i sin tur att man tar avstånd från våld och vapen. "Vi koncentrerar oss på att medvetandegöra och inspirera människor och att gå samman. Den som är ensam och fattig, tiger, skäms och gömmer sig och är inte medveten om sin styrka tillsammans med sina många olycksbröder och systrar."

Roy Sesana

Bushman och analfabet arbetar med framgång för en minoritet i Botswana

Han hade inget manus. För vad skulle han med det till. Han kunde ändå inte läsa. Men han visste vad han ville säga.

Han sa:

– Mitt namn är Roy Sesana. Jag är en Gana-bushman från Kalahari. På mitt språk är mitt namn "Tobee" (Han kunde ha sagt To bee, för det var liksom kärnan i hans budskap, att vara – få vara, få leva på sitt traditionella sätt och att kämpa mot att icke vara.)

Men som så många av de andra tuffa kämparna mot de värsta tänkbara svårigheter och orättvisor hade Tobee en mild och fridfull framtoning. Kanske är det deras hemlighet. Kanske är det därför de orkar. För att de har förmågan att inte bli bittra, hårda och hämndlystna – även om man väl skulle förstå dem, om de blev det.

Roy, eller Tobee, tillhör alltså en urbefolkning av jägare med speciella och urgamla traditioner, som nu håller på att utrotas. Deras land och jaktmarker exploateras. Men de ger inte upp kampen för sin rätt att få finnas kvar, och få finnas på sitt eget sätt.

– Vi har funnits där längre än något folk har funnits någonstans, säger Tobee. Skulle vi inte ha lika mycket rätt till vårt livsrum som någon som kommit efter oss?

Han hade en tolk med sig från Botswana. Men denne översatte inte hans tal. Han höll det på sitt eget språk bara. Men åhörarna kunde följa det på engelska

i tillhandahållna papper. Som en poet beskrev han hur djuren, som de jagade, var deras vänner och samarbetspartners under naturens lagar. Inte deras byten, deras offer.

– Vi kontaktar dem. Vi är tack-samma emot dem för att de hjälper oss att överleva. Innan vi dödar dem, möts våra ögon och djuret förstår då att det behöver ge sin styrka till våra barn, och gör det, som av egen vilja. Aldrig dödar vi ett djur i onödan. Aldrig för nöjes skull.

Han talade om att han visste att han nu var en ledare. Men det var egentligen mot hans vilja och natur. Han hade tvingats bli en ledare för att man stal hans land. Men som ledare sa han inte till andra vad de skulle göra. "Som ledare gör jag det de andra vill att jag ska göra." En ledare är en tjänare.

Tobees folk trängs undan främst för att staten och stora bolag vill komma åt diamantfyndigheter. Man försöker få det att se ut som om man också välvilligt vill rädda den krympande urbefolkningen från deras primitiva liv och hjälpa människorna till en mer utvecklad tillvaro. Men det går Tobee och hans folk inte på.

– Vad är det för utveckling? Vart har de kommit? De förgiftar jorden de ska leva av och luften de ska andas. Män och kvinnor skiljer sig. Barn slår varandra i skolan. Vad är det vi ska lära?

Allas rätt till vatten.

Maude Barlow och Tony Clarke från Kanada belönades för sitt mångåriga engagemang i globala rättvisefrågor i allmänhet och orättvisor inom handeln i synnerhet. Speciellt och i ökande grad, vartefter problemet har ökat, har de satt vattenkrisen i världen i fokus. De höll sitt tal tillsammans. En bit i taget växelvis. Det var ett långt och innehållsrikt tal. Och det går att beställa från The Right Livelihood Award Foundation, liksom alla övriga tal och material om stiftelsen och dess pristagare under de gångna åren.

Här kan vi blott återge brottstycken. Barlow-Clarke framhöll hur världens dekadens, eller rättare sagt dekadensen och omoralen och girigheten hos de relativt få som håller jordens öde i sin hand, präglas av att allt numera är till salu. Och dessvärre enbart till salu. Men, betonade de, vatten får aldrig bli tillgängligt enbart för dem som kan betala för det. Där måste gå en moralens klara yttersta gräns.

– Vatten är en förutsättning för liv. Vattnet är och måste förbli vårt gemensamma arvegods. Varken människor, djur eller växter kan leva utan vatten. Fäskvattnet måste skyddas av världens reger-

Tony Clarke och Maude Barlow

ingar och får aldrig hamna helt i händerna på kommersiella krafter.

Vattenåtgången fördubblas vart tjugonde år. Den ökar dubbelt så mycket som folkmängden på samma tid.

Eftersom vi förgiftar vår jord, förstör vi också dricksvattnet fortare än naturen kan ersätta det.

Barlow-Clarke framhöll dock även sin glädje över att människor på gräsrotsnivå har börjat resa sig i protest mot kommersialisering av vattnet och sin stolthet över att ha stått sida vid sida med åtskilliga nya aktivistgrupper, när de demonstrerat och ockuperat, fast beslutna att försvara rätten till sina lokala vattenkällor.

Det har bildats ett internationellt nätverk, kallat "Our world is not for sale" (Vår värld är inte till salu). Naturligtvis är de kanadensiska pristagarna eldsjälarna i denna kraftsamling.

Man talar om vatten-rättvisa och vatten-demokrati.

Barlow-Clarke framhöll också värdet i att man inte bara koncentrerar sig på att göra motstånd mot exploateringen av mänsklighetens vatten utan också aktivt verkar för att organisera ett kontrollsystem, samlingsformer mellan individer, grupper och lokala, regionala, nationella och internationella styrelser och regeringar

Och de avrundade så optimistiskt de kunde med att citera Eleanor Roosevelt, som lär ha sagt att "framtiden tillhör dem som tror på skönheten hos sina drömmar".

– Vi ansluter oss till den inställningen och tror att krisen beträffande jordens hotade vattenresurser kanske kan föra det goda med sig att vi börjar ödmjuka oss

inför naturen och att lära oss att samarbeta, så att det globala samarbetet för vatten också blir en global fredsrörelse.

Unge Ole Uexkull Ny kraft i stiftelsen

– Tala med Ole!

Det svaret får man allt oftare, när man försöker få del av upptagna Jakob von Uexkulls tid under hans korta Sverigebesök med späckade program. Jakob bor ju inte i Sverige och är dessutom ofta på resande fot.

Ole är Jakobs 27-åriga systerson, som numera är starkt engagerad i stiftelsen Right Livelihood Foundations arbete. Han började som praktikant när han var nitton år, arbetade sedan också som ledsagare till pristagare. Numera är han researcher, dvs han reser och tittar närmare på de nominerade kandidaterna inför slututtagningen. Så en alldeles ny kraft är han inte, har för de flesta varit något av en doldis hittills. Och vill så förbli. Privatliv och familj vill han hålla utanför, då han ställer upp för en intervju, som även han har svårt att hinna med. Han städar undan en del papper på stiftelsens kansli och packar ner andra, medan vi växlar några ord. Han är på väg till Berlin. Som en god representant för den internationella familjen bor han nämligen både i Berlin och Stockholm. Och nu har det varit Stockholm ett bra tag i samband med prisutdelningen 2005, som ju också var 25-årsjubileum.

Några större jubileumsarrangemang har det dock inte varit i Sverige, men väl i Salzburg tidigare i år, berättar Ole. Den lilla schweiziska delstaten Salzburg har faktiskt fostrat två alternativa nobelpristagare, och det har ingen annan stad. Och det är delstaten förstås mäktigt stolt över. I samarbete med stiftelsen arrangerades ett jubileum där alla 120 pristagare hittills var inbjudna. Av de 100 som lever deltog 71. Dessa festade heller inte bara eller hyllades, utan arbetade också i grupper med globala problem och framtidsfrågor.

Skattebefrielse i 25-årspresent

Under detta 25:e år i Right Livelihoods historia kunde man glädja sig åt en mycket efterlängtat present – beskedet att man beviljats skattebefrielse. Som ett mörkt moln har hotet om beskattning legat över stiftelsen i flera år, efter det att skattemyndigheterna plötsligt ville göra gällande att The Right Livelihood Award Foundation

inte var tillräckligt "allmännyttig" för att få åtnjuta den skattebefrielse som sådana organisationer har.

Stiftelsen förberedde sig på att tvingas flytta utomlands men kämpade vidare för sin sak, då man ju med all rätt, som alla sympatisörer anser, verkligen präglas av allmännytta. Och så till slut, 2005, kom det efterlängtna beskedet.

Men det var ändå inte stiftelsens allmänna prägel av allmännyttighet som blev den formella orsaken till skattebefrielsen. Man kom i stället, efter ett riksdagsbeslut, med på den särskilda lista som finns över ett antal namngivna organisationer som anses ha en sådan kvalitet att de är befriade från skatt.

Jakob, årets hjälte i Time magazine

En minnesvärd händelse i Right Livelihoods historia, och en utmärkelse som ytterligare befäster stiftelsens betydelse, var den ansedda tidningen Times utnämning av Jakob von Uexkull till årets europeiska hjälte detta stiftelsens 25:e år. Så här citerade Time Jakob i en rubrik: "Det är upprörande att vi lever med problem som vi skulle kunna lösa".

I artikeln berättas om hur Jakob ville ge Nobelstiftelsen den ansevärda summan pengar han lösgjort genom att sälja en värdefull frimärkssamling för att det skulle instiftas ytterligare ett pris inom Nobelstiftelsens ramar, ett som belönade dem som verkligen gjort mänskligheten den största nyttan, så som Nobels vilja var, alltså individer och organisationer som

ägnar sig åt akuta problem vilka berör jordens överlevnad, fred, miljö och mänskliga rättigheter. Och framför allt som visar på lösningar. Men när han fick ett nej tack, grundade han sitt eget pris, som kommit att i folkmun kallas Alternativa Nobelpriset.

Time nämner också att en av 2004 års Nobelpristagare redan 20 år tidigare hade belönats med Right Livelihood Award, nämligen afrikanskan Waangari Maathai, miljö- och människorättsaktivist, som fick Nobels fredspris.

"Jag är nöjd med att Nobelstiftelsen följer i våra fotspår även om det är med 20 års fördröjning", citeras Jakob säga i Time Magazine – på ett vänligt skämtsamt sätt.

Och Jakob är alltid noga med att själv betona att "hans" pris inte ska ses som någon protest, eller ens ett alternativ, utan som ett komplement till Nobelpriset.

De båda stiftelserna lär betrakta varandra med ömsesidig respekt numera, även om Right Livelihood-stiftelsen under några år möttes med en viss nedlåtethet från det sk etablissemangets sida.

Att det nu sedan många år delas ut i gamla riksdagshuset och har egen stöd-förening bland riksdagsmän har säkerligen bidragit till ett gott anseende.

Men vi är ju en del gamla gräsrotter som skrev om Right Livelihood Award redan på den tiden när de första prisen delades ut i skymundan i en enkel lokal och festmåltiden var en groddmacka.

The Right Livelihood Award Foundation har adressen Box 15072, 104 65 Stockholm.

Åsa Freij samtalar med Irene Fernandez Foto Kari M Kuurne

Ljuset är min sanna natur och jag är inget annat än det.

Ashtavakra Gita

Förstå att självet är evigt och alltid här.

H W J Poonjaji

Brahman allena är. Intet annat är.

Ur Upanishaderna

Den ena tidsålderns altarduk är den andras dörrmatta.

Indiskt tänkespråk

Jag har aldrig upplevt något mirakulöst eller ockult i Indien, inte ens sensationella helbrägdagörelser – trots att jag alltid höll utkik efter sådant. Indien, som jag upplevde det, var inte miraklernas utan mirakelberättelsernas land.

Karl Christiansen

Att överleva är inte gott nog. Att leva är något mera: att kunna glädja sig åt det som finns och åt att själv finnas till.

Rolf Edberg

Likgiltigheten är själens allvarligaste sjukdom.

Fénelon

Hur sällsynt sanningen än är, har tillgången alltid varit större än efterfrågan.

Josh Billing

Endast de inre framgångarna, personlighetsdanandet och personligetsfördjupandet, kan göra livet rikt, meningsfullt och värdefullt.

Knut Kjellberg

Så lev inte i det förflutna. Lev nu.

Leo Buscaglia

Jag är alltför mycket skeptiker för att förneka att någonting är möjligt.

T. H. Huxley

Vänta dig inte för mycket, så blir du inte besviken.

Florece Scovel Shinn

Du blir svag av att inte använda din styrka.

Sanna Ehdin

Låt maten vara din medicin.

Hippokrates

Säg mig vem du tror att du är, så skall jag säga dig vem du är.

Piet Hein

Ett moln kan inte släcka solen.

Hebe Taylor

Om du inte får vad du vill – gör något av det du får! Plötsligt finner du kanske att du håller det du ville i handen.

Erik Lindkvist

En dag när vi har lärt oss behärska vindarna, vågorna, tidvattnen och tyngdkraften, då ska vi utnyttja krafterna i kärleken. Då kommer människan för andra gången i historien att ha upptäckt elden.

Pierre Teilhard de Chardin

Om du inte ofta känt glädjen i att göra en god gärning, då har du gått miste om mycket, och mest av allt dig själv.

A. Neilen

Jag tänker inte på allt elände utan på allt det sköna som ännu finns kvar.

Anne Frank

Att se världen i ett sandkorn och himlen i en vild blomma, det är att hålla oändligheten i sin hand och fånga evigheten i en timme.

William Blake

Ett nytt liv börjar för oss med varje nytt ögonblick. Låt oss gå framåt med glädje för att möta det. Vi måste fortsätta, vare sig vi vill eller inte, och vi kommer att klara oss bättre med blicken riktad framåt än om vi blickar tillbaka.

Jerome K. Jerome

Det finns många sätt att få ett hjärta att brista. Historien är full av hjärtan som brustit av kärlekssorg, men det som verkligen gör en människa bedrövad är att beröva henne hennes dröm – vad än den drömmen må vara.

Pearl Buck

Adress SÖKAREN
Box 10
663 21 SKOGHALL
Telefon 054-51 89 00
Fax 054-51 89 02
E-post red@sokaren.se
PlusGiro 70 60 47-8
Bankgiro 372-8128
Hemsida på Internet www.sokaren.se

Redaktör och ansvarig utgivare Sven Magnusson

Prenumeration Helår (6 nr) 250:-
Halvår 150:-

Annonser Ring för prislista

Tryckeri Wallin & Dalholm
Lund

ISSN 0038-0504

INNEHÅLL:

Åsa Freij: Right Livelihood Award 25:e året	2
Visdomsbladet	6
Slump eller skapelse?	8
Håkan Blomqvist: Krönika	11
Agneta Milde: Vi har ett arv av toner och lek	12
Experiment med UKU	16
Försöksledareffekten	17
Notiser	18
Bokfloden	23
Läsarforum	28
Att vara korrekt	29
Åsa Freij: Dikter	31

Det finns inget mysterium i den fysiska världen som inte pekar på ett mysterium därbakom.

Lincoln Barnett

Anklagelse

I fyrtioårsåldern började jag borsta tänderna mer än sporadiskt. Det berodde på att en tandläkare sa till mig, efter en fråga, att vid femtioårsåldern skulle jag nog få sätta in löständer. Nej, tänkte jag – aldrig i livet! Mina föräldrar hade löständer i både över- och underkäken och sa att det var besvärligt. Så jag började borsta tänderna efter varje måltid. Som pensionär, drygt 65 år gammal, började jag att dessutom peta tänderna med tandpetare. Nu får jag inga nya hål, men gamla plomber går sönder ibland så att jag alltså får betala för misskötsel av tänderna i ungdomen.

Varför har inte samhället tydligt och bestämt upplyst människor om vikten av god tandhygien?

Fram till 70-årsåldern åt jag mat med en hel del raffinerat socker i, t ex sylt på myslin, vanligt bröd och läskedrycker. Och jag rörde på mig för litet. Följden blev att jag fick för högt blodsocker. Doktorn skrev ut en medicin, men jag tog den inte. I stället uteslöt jag det raffinerade sockret ur kosten till nästan hundra procent, började äta mindre och motionera mer än sporadiskt. Men varför fick jag inte denna ledning som ung? Och varför sätter inte samhällets ledare stopp för sockret i livsmedlen? Maten formligen dränks i socker. Till och med morotsaft kan ha socker tillsatt.

Varför ges inte tydliga informationer om vad som är hälsofarligt att äta och att man skall röra på sig för att bevara hälsan? Detta borde tillhöra skolans huvuduppgifter. Och varför kan inte människor erbjudas regelbundna och grundliga hälsoundersökningar, så att t ex diabetes upptäcks innan sjukdomen gått för långt.

När ohälsan har slagit till, då – först då – reagerar samhället och gör insatser för hälsan. Då kan man få mediciner (som är hälsofarliga) operationer och kanske ett välvilligt råd att röra på sig litet mer.

När det gäller tobaken är samhället på rätt väg. Rökning förbjuds på allt fler ställen. Icke-rökarna är inte längre en liten kufisk minoritet, som i min ungdom, utan utgör numer en majoritet. Men alltså tillåts försäljning av den hälsoförstörande tobaken.

Man vill anklaga samhället för dumhet.

En anklagelselista skulle även omfatta den grymma behandlingen av djuren, bland annat i de så kallade djurfabrikerna.

J'accuse! (Jag anklagar) skrev den franske författaren Emile Zola för över hundra år sedan och lyckades därmed förhindra ett justitiemord på den judiske kaptenen Alfred Dreyfus, som anklagades för landsförräderi. Idag skulle anklagelser riktade mot makthavarna gälla helt andra saker, ännu viktigare än det som Dreyfus drabbades av: människors hälsa – allt det som skadar människokroppen och som de, som har makten och inflytandet, tillåter, inte i första hand på grund av hänsynslöshet – de drabbas ju själva – utan dumhet, okunnighet, slentrian.

Nog måste det finnas – i vårt land och i andra länder – många goda huvuden med vilja och förmåga att ta itu med de missförhållanden som råder, när det gäller sådant som påverkar människors hälsa.

SM

Slump eller skapelse?

Det idag helt dominerande synsättet inom biologin är det neo-darwinistiska, som säger att den hundraprocentigt ändamålsenliga komplexiteten hos de levande organismerna är en följd av slumpvisa förändringar i arvsanlagen tillsammans med naturligt urval. De som utmanar detta synsätt utgör idag en liten men uppmärksam minoritet, vilken hävdar att slumpprocesser inte kan förklara komplexiteten.

Det finns en sagolikt ändamålsenlig komplexitet hos människor, djur och växter. Den väcker lätt en förundran hos en reflekterande människa, kanske en övertygelse att komplexiteten endast kan ha åstadkommit genom ett intelligent, målinriktat skapande av en "högre makt".

Komplexiteten utgör en utmaning till vetenskapen att lägga fram en trovärdig förklaring som ett alternativ till religionernas Skapare. Biosfärens levande organismer har perfekt fungerande organ för alla deras behov, med en sofistikerad samverkan mellan olika organ. Detta gäller alla organismer, från de allra enklaste till de mest utvecklade. I problemet ligger också frågan hur utvecklingen från de enklaste till de mest komplexa organismerna har gått till. Vilka krafter eller mekanismer ligger bakom evolutionen? Har det funnits en strävan i evolutionen att nå slutmål, såsom granen, som den är idag, vinträdet, gullvivan, giraffen, leoparden, svanen, ormen, människan osv? Eller har vi, så som huvudströmmen inom dagens naturvetenskap hävdar, en evolution utan mening, utan styrning, där tillfälligheter, biokemiska lagar, fel i överföringen av arvsanlagen från en individ till dess avkomma (mutationer) naturligt urval i kampen för tillvaron samt oerhört lång tid förklarar allt?

Är alltså evolutionen i grunden blind, utan mål i ett universum som är helt materiellt, eller har evolutionen en intelligent styrning; är världsgunden ande, som innehåller de materiella formerna – är den ande på samma sätt som vi människor i vårt inre är ande?

Enligt evolutionsläran skapar mutationer ibland fördelar för individer i deras kamp för tillvaron så att de får större möjlighet att överleva och fortplanta sig och föra sina egenskaper vidare till nästa generation. De individer och deras avkommor som saknat dessa fördelar har dukat under i kampen

för tillvaron i en hård och karg värld. På så sätt har det skett en ständig förbättring av de levande organismerna fram till idag, när alla former har nått sin maximala effektivitet och evolutionen därmed har avstannat (möjligen kan människans hjärna ännu utvecklas). Giraffen är ju färdig, liksom grodan, hackpetten osv. De allra flesta mutationer medför försämringar i individens möjligheter att överleva, men de negativa mutanterna, som åkte ha varit oerhört många, har alla dukat under.

Det teleologiska synsättet är ett annat. Enligt det har de olika egenskaperna hos de levande organismerna tillkommit för att vissa mål skulle uppnås, till exempel ögat för att levande varelser skulle se, men detta synsätt avvisas inom dagens naturvetenskap; i universum finns inga avsikter, säger man, utan bara mekaniska processer. Inte heller tänker man sig inom vetenskapen att mutationer uppkommer på annat sätt än som tillfälligheter, även om den idén har framkastats att mutationerna på något sätt skulle vara svar på behov som finns inom en ännu ofullkomlig art: behovet skapar det som tillfredsställer det. Denna behovstillfredsställelse kan tänkas ske utan att en Gud är inblandad, men torde ändå förutsätta ett inslag av intelligens och medvetande, alltså en icke-materiell verklighet. Fast enligt huvudströmmen inom vetenskapen idag uppkommer de genetiska förändringarna (mutationerna) slumpmässigt; de är inte målinriktade – men är detta verkligen tillräckligt för att förklara den grandiosa komplexiteten i naturen?

Ande/medvetande

Den viktigaste utmaningen mot en mekanisk evolution kommer från dem som hävdar *intelligent design* i naturen, dvs att det finns en skapande intelligens bakom allt. Men inom huvudströmmen av biologin brukar man ignorera intelligent design-hypotesen.

Naturvetenskaparna idag har bestämt sig för att utesluta varje form av medveten skapande kraft ur världsbilden. Det skall vara mekaniska processer, ty endast det är vetenskapligt acceptabelt. En "högre makt" och liknande betecknas som något övernaturligt och därmed ovetenskapligt. *Medvetande förklaras vara ett bifenomen i utvecklingen.*

Men tanken att världens grund är icke-materiell, andlig och att denna levande grund har egenskaperna medvetande, intelligens och förmåga att skapa materiella former i den andliga världsgunden har funnits och finns hos filosofer, andliga tänkare och (en liten minoritet) vetenskapare. Tanke-riktningen kallas inom filosofin *spiritualism* och säger att anden är det verkliga, det absoluta, inte materien.

Fil.dr Jan Adrianson ställer i sin bok "Den tidlösa utvecklingen" (1992) frågan hur medvetandet uppkommit. Det är hans övertygelse att det inte kan förklaras utifrån materien. Hjärnan har inget primat över medvetandet. Tvärtom är det så att det vi vet om materien, det vet vi utifrån vårt medvetande. Materien upplever vi i medvetandet. Och alla överväganden om materiens och medvetandets förhållande till varandra gör vi i medvetandet.

Medvetandet är det primära, poängterar Adrianson. Det är inte det som skall förklaras, utan i stället materien. Det är materien som är problemet.

Jan Adrianson avvisar både små gradvisa och stora språngvisa förbättringar av de levande organismerna och som en följd därav den materialistiska verklighetsuppfattningen. Ingen förklaring av materialistisk art är övertygande, anser han.

Adrianson citerar zoologiprofessorn Søren Løvtrup, som skrivit: "Jag tror att en dag kommer den darwinska myten att rankas som det största misstaget (the greatest deceit) i vetenskapens historia. När detta händer, kommer många att ställa frågan: Hur kunde det någonsin ske?"

Denton, Behe

En av de främsta kritikerna av darwinismen är den nyzeeländske molekylärbiologen Michael Denton. Han menar att den nuvarande darwinismen inte räcker för att förklara världen. Darwins lära framstår som icke trovärdig. Det finns i naturen många högradigt komplicerade organ, system och strukturer som knappast kan ha bildats genom en gradvis ackumulation av små slumpvisa förändringar. Det strider mot sunt förnuft att tro detta, som är helt obevisat, anser Denton. I sin bok "Evolution: Theory in Crisis" (1985) pekar han på att universum är helt igenom perfekt, utomordentligt sinnrikt och elegant, och hur – frågar han – skall man kunna förena detta med läran att hela universum är en följd av slumpprocesser? Utifrån Darwins lära framstår det perfekta universum som en fullständig gåta. Det är inte trovärdigt att slumpen byggt upp en verklighet där de allra minsta delarna är komplexa långt bortom vår egen skapande förmåga.

En förespråkare för intelligent design-hypotesen, biokemisten Michael Behe, menar att det finns en icke reducerbar komplexitet hos många biologiska system, dvs de kan inte ha byggts upp steg för steg genom en rad slumpvisa förändringar, utan hela systemet måste ha blivit till på en enda gång, eftersom delarna är helt beroende av varandra för att systemet skall fungera; fåglarnas vingar är ett exempel på detta: hela flyg-systemet måste ha kommit till samtidigt och kan inte ha byggts upp undan för undan. Existensen av sådana icke reducerbara biologiska system utgör ett kraftigt argument mot en evolution enligt Darwin och för intelligent design. Men förespråkarna för slumphypotesen menar att det säkert rör sig om en uppbyggnad av vingarna steg för steg och att vi till slut kommer att förstå vilka stegen har varit och att de var för sig har varit till nytta för de individer som fått dessa egenskaper.

Många har talat om *självorganisation* som en princip i universum: livsformerna organiserar sig spontant till ändamålsenliga, livsdugliga organismer. Hur detta närmare skall förstås, finns det delade meningar om, men en rimlig tanke kan vara att självorganisationen förutsätter en bakomliggande skapande intelligens.

"Bombarderbaggar" m m

Kritiker av slumpevolutionen i Darwins efterföljd har pekat på flera varelser med sådana egenskaper att dessa förutsätter en bakomliggande intelligens. Mats Molén, som är

Eva Mobergs, m fl, kritik av darwinismen

Författaren Eva Moberg kritiserade skarpt Darwins utvecklingslära den 18 januari 1987 i Dagens Nyheter, där hon var kolumnist. Hon hänvisar bl a till molekylärbiologen Michael Denton, som menar att Darwins lära numer får uppfattas som en delsanning, vilken inte helt kan förklara livets utveckling på jorden. Darwin själv fäste avgörande vikt vid att man i framtiden kunde finna fossila övergångsformer i stor mängd som stöd för hans uppfattning. Detta har man ännu inte lyckats med. De allra flesta fossila länkarna mellan de olika arterna fattas alltså. De fossila arterna som finns visar inte arternas långsamma, gradvisa förändringar. De fossila arterna är antingen nära släkt med existerande arter eller också helt unika, förut okända arter. Det finns endast några få mellanformer. Dessa brukar framhållas i undervisningen om evolutionsläran, men i några fall är det tveksamt om de verkligen utgör en utvecklingskedja.

Enligt utvecklingsläran är det slumpmässiga, gradvisa förändringar i arvsanlagen, s k mutationer, som under miljöns urvalstryck driver utvecklingen framåt. De allra flesta mutationer är skadliga eller betydelselösa, men ibland uppkommer en mutation som blir bestående genom att den ger de individer som har den ett plus i kampen för tillvaron.

Eva Moberg menar att det måste ha funnits myriader av funktionsdugliga mellanformer, om Darwin hade rätt. Men i verkligheten har utvecklingen troligen skett sprängvis, och då kan knappast slumpen ha skapat den.

Darwin antog att utvecklingen har skett i små etapper, men – påpekar Eva Moberg – några små etapper kan knappast skönjas, varken bland fossilen eller bland de arter som finns idag.

Vi vet numer att även de allra enklaste encelliga organismerna är mycket mer komplicerade än något som människan har skapat och saknar motsvarigheter i död materia. Att miljarder olika sådana celler i komplex samverkan skulle ha uppstått av en slump är helt osannolikt, menar Eva Moberg. Hon slår fast att vi idag faktiskt vet nästan lika litet som någonsin om hur livet uppkommit och vilka krafter som ligger bakom.

Eva Moberg skriver också att om man tror att gynnsamma mutationer – som är sällsynta – är förklaringen på livets gåta, då måste man anta att dessa mu-

tationer på grund av slumpen inträffar i en funktionell ordningsföljd. Och skulle det kunna ske? Hur bildar slumpen en fjäder eller ett öga, som båda är mycket komplexa organ? Om ett öga och fjädrar bildas i etapper enligt utvecklingsläran, då måste det först bildas ögondelar som ännu inte ser och rudiment av fjädrar som inte har någon uppgift att fylla. I detta ligger ett stort problem för utvecklingsläran.

Utvecklingsläran förklarar inte hur och varför de olika livsformerna har uppkommit, anser Eva Moberg. Hur tror hon då att det har gått till? "Sannolikt", skriver hon, "är det många faktorer inblandade som vi ännu inte känner. Det kan t ex finnas en inneboende men flexibel utvecklingsplan. Det kan också finnas något slags kommunikationssystem mellan livsformerna som vi inte känner till. – Det finns sannolikt också energier eller kraftfält i dimensioner som våra sinnen och vår hjärna inte förmår uppfatta."

Eva Moberg citerar professor Pierre Grassé vid Sorbonne (1977): "I dag är det vår skyldighet att förstöra myten om evolutionen, ansedd som ett enkelt, förstått och förklarat fenomen. --- Biologerna måste uppmanas att begrunda svagheterna i tolkningarna och de överdrivna slutsatser som teoretikerna åberopar eller lägger fram som etablerade sanningar. Bedrägeriet är ibland omedvetet, men inte alltid, eftersom vissa människor på grund av sin sektarism avsiktligt blundar för verkligheten och vägrar erkänna svagheterna i sin tro."

I DN blev det en debatt med anledning av vad Eva Moberg skrev. En som deltog i debatten var Sven Öhman, professor i fonetik i Uppsala. Han frågade i hur många fall som biologerna har lyckats, inom ramen för darwinismen, lägga fram äkta utvecklingshistoriska förklaringar som är jämförbara med mekanikens förklaringar av fysikaliska företeelser. För en äkta förklaring skulle fordras att man kunde följa olika arters förändringar genom kanske hundratals miljoner år. Men vi vet inget väsentligt om arternas anpassning genom naturligt urval till en för oss okänd livsmiljö. I stället för att veta gissar evolutionsbiologerna. Hela den nu gällande artgenealogin har en fiktiv karaktär. Den är ett slags fantasibild, som man inte kan veta om den är riktig eller ej, menade Sven Öhman.

ämneslärare i naturvetenskapliga ämnen, skriver i sin bok "Vårt ursprung?"

"Bombarderbaggar" är små skalbaggar som har fått sitt namn av att de har något som liknar en inbyggd kanon i bakändan av kroppen. Med 'kanonen' kan de avfyra skott mot alla fiender som försöker äta upp dem. Detta sker i form av nära 100°C heta 'explosioner' som ger både rök och en liten smäll.

De strukturer som behövs för att en bombarderbagges kanon skall fungera är bl a kemikaliebehållare, 'explosionskammare' och en hel serie av muskler och nerver som används för sikte och kontroll. Två mycket lättreagerande och hälsovådliga kemikalier, väteperoxid och hydrokinon, förvaras i kemikaliebehållarna. Genom att blanda kemikalierna i rätta proportioner och sedan tillsätta enzymer, kan skalbaggsarna utlösa en explosion när det behövs. Om inte alla kemikalier finns närvarande blir det ingen explosion.

'Explosionskammaren' (en vestibul) är en yttre isolerad kemikaliebehållare med en öppning utåt. Dit pressas hydrokinoner och väteperoxid och där tillsätts enzymer så att det sker explosioner. Det måste således finnas en muskel som kan pressa ut blandningen av hydrokinoner och väteperoxid till vestibulen. Skulle explosioner ske direkt i den inre behållaren skulle de ske kontinuerligt och omedelbart. Dessutom måste det finnas körtlar som tillverkar de rätta kemikalierna i rätta proportioner och ett nervsystem som gör att bombarderbaggen kan kontrollera och avgöra när en explosion behövs.

Ett enda misstag i en evolutionsprocess eller en ofullständigt uppbyggd kontrollmekanism för explosionerna skulle i värsta fall kunna leda till att bombarderbaggen sprängde sig själv i luften. Hur skulle alla kemikalier, enzymer, nerver, muskler m m i sig själva kunna kombineras så att allt samverkade till en finurligt konstruerad försvarsmekanism?"

Kritiker av hypotesen mekanisk evolution kan åberopa en lång rad liknande exempel i naturen. (Detta har flera gånger tagits upp i Sökaren.) De anses visa att en blind evolution inte är möjlig, utan att det tydligt finns en intelligensgrundad skaparkraft i universum. Giltigheten av den slutsatsen kan bedömas av vem som helst utifrån fakta och med egen känsla för logiskt tänkande. Anhängarna av den blinda slumpen som förklaring till de levande organismernas "komplexitet" hänvisar å sin sida till auktoriteter och till dagens vetenskapliga synsätt.

"Vrakgods"

Men ett argument mot intelligent design är det faktum att levande organismer förutom verksamma gener även har en hel del bortkastade gener, "vrakgods", som inte har någon funktion. 90% – 95% av alla gener i människokroppen är, enligt uppgift, inte verksamma, eftersom de inte har någon uppgift. Skulle dessa verkligen ha uppkommit, om en medveten intelligens skapat allt?

Till detta kan invändas att skapelsen säkerligen inte gått till så som exempelvis Bibeln beskriver den: Gud sade *varde*, och så blev världen till. Intelligensen torde istället verka i en långt utdragen skapelseprocess, vilken har lyckats mycket väl. I alla händelser har de levande organismerna till sist blivit synnerligen livsdugliga.

Känslans övertygelse

Det universum vari vi lever, bär på hemligheter, som vi inte förstår. Där tycks finnas en verklighet som överskrider hypotesen om slump och urval.

Albert Einstein sa, enligt Lincoln Barnetts bok "Einstein och universum" (Aldus, 1959) som rekommenderades av Einstein:

"Den skönaste och djupaste känsla vi kan erfara är förnimmelsen av det hemlighetsfulla. Den är upphovet till all sann vetenskap. Den som står främmande för en sådan känsla, den som inte längre kan förundra sig och stå försjunken i hänförelse och vördnad, den är så gott som död. Att veta att det som är ogenomträngligt för oss dock verkligen finns och uppenbarar sig som högsta visdom och den mest strålande skönhet, varav vår tröga uppfattning endast kan förstå de enklaste formerna, den vissheten, den känslan är kärnan i all sann religion."

/---/

Min religion består i ödmjuk beundran inför den oändligt höga ande som uppenbarar sig i de enkla detaljer vi kan fatta med våra svaga och bräckliga sinnen. Denna känslans djupa övertygelse om närvaron av en högsta tänkande makt, som uppenbarar sig i det ofattbara universum, utgör min idé om Gud".

Allt tyder på att det finns en Intelligens i universum. Men detta behöver inte leda fram till tron på religionernas "Gud". Det är tänkbart att den ytterligt komplexa ändamålsenligheten i naturen är en följd av samverkan mellan mekaniska naturprocesser och en obestämbar andlig kraft i universum.

SM

"Naturligtvis står det var och en fritt att se naturens skenbara mål-inriktning som resultat av en faktisk målmedvetenhet. Men då handlar det inte längre om naturvetenskap utan om teleologi. Den som vill kan bakom alltsammans se en skapare, en intelligens, en medveten vilja. För de flesta biologer är dock ett sådant synsätt helt främmande och därtill onödigt. Urvalsläran räcker som förklaring."

Professor Bengt Hubendick
naturvetare

Docenten i medicinsk genetik *Stefan Nordström* menar, tvärt emot Hubendick, att om någon påstår att allt liv har vuxit fram genom tillfälligheternas spel och att allt i sista hand bara är en oavbruten kedja av ytterst komplicerade kemiska processer, då är det inte längre frågan om naturvetenskap utan om uttryck för en materialistisk mekanistisk livsåskådning. Om biologer är främmande för att tro på en skapare, så beror detta inte i första hand på att de är biologer utan på att en evolutionistisk slumpfilosofi idag är en allmänt utbredd livsåskådningsmodell.

Många naturvetare, inte minst kärnfysiker, säger sig ana ett skapande intellekt bakom tillblivelsen av materien och samspelet mellan energi och materia.

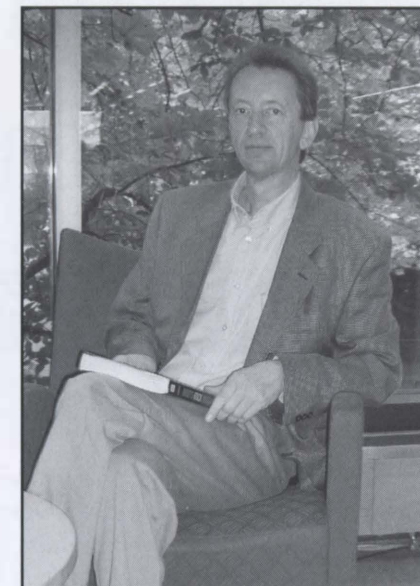
/.../

Max Planck menade att vi genom hela vårt liv finner oss vara underkastade en högre makt, vars väsen vi från den exakta vetenskapens standpunkt aldrig skall kunna utgrunda, men som inte heller kan ignoreras av någon som besinnar sig en smula.

Stefan Nordström
i sin bok "Livet – en gåta"

Håkan Blomqvist

Krönika

Tar du din existens för given? Skakas du aldrig av det oerhörda att du faktiskt existerar? Tankar som dessa kommer lätt för mig nu när vintermörkret omsluter oss här i vårt nordliga land. Ett mörker som lägger tungsinnet ok på mångas axlar men som för mig snarast ger upphov till fascination, inspiration och hopp.

På väggen i mitt arbetsrum och bibliotek sitter två svartvita fotografier. Det är två nattliga vyer från centrala Uppsala. Det ena visar den gamla Dombron med omgivningarna en bister vinterkväll. Det andra en höstkvald med domkyrkan i fonden. Men båda fotografierna har det gemensamt att de visar upplysta fönster. För mig fungerar bilderna som djupa symboler för människans existens. Människan som ljuset i det stora kosmiska mörkret. Människans medvetande och strävan som en unik faktor i universum.

Samma känsla för det symboliska i upplysta fönster förmedlar författaren Ragnar Josephson i den klassiska uppsalaromanen Imperfektum från 1920. Han vandrar som ung student runt i staden en kväll och fascineras av de brinnande kuporna, som han kallar dem. De upplysta vindskuporna där hans generationskamrater sitter böjda över böcker och avhandlingar. Ljuset i fönstren blir för honom symbolen för en helig eld: mänsklig strävan och hängivenhet för ett högre mål. I de brinnande kuporna sitter studenter och kamrater som han hoppas skall värna rätten, rena tron, läka sår och lära sanningen.

Jag ställer min fråga igen: Tar du din existens för given? Skakas du aldrig av det oerhörda att du faktiskt existerar? Självt finner jag det närmast obegripligt att inte alla känner att grunden för vår existens är ett komplett mysterium.

I vårt stressiga dagliga liv är det kanske så att vi

förtränger denna existentiella känsla och upplevelse. Vi bombarderas oupphörligt av ett aldrig sinande mediebrus och en kakafoni av sinnesintryck. Men jag tror vi för vår själsliga hälsas skull behöver stanna upp och skakas i vårt innersta av det oerhörda mysteriet – att vi faktiskt existerar. Verkligen uppleva det mäktiga undret att till synes död materia kan skapa komplexa former som blir självständiga jag-medvetanden – människor – som kan känna och tänka, som kan reflektera över sin egen existens och till och med skapa och leva efter etiska normer.

Att bara definiera människan i materiella termer blir för mig alltför platt och substanslöst. Min förundran över existensens gåta kräver ett annat språk och förhållningssätt. Denna förundran som jag känner vill jag uttrycka i poesins eller religionens språk. Och eftersom jag är född i Sverige blir det naturligt för mig att välja den kristna traditionens berättelser och symboler för att gestalta tillvarons mystik.

Att vi människor har en gränslös förmåga till ondska blir vi tyvärr dagligen påmind om genom våra media. Men det verkligt intressanta är att vi också kan utveckla en närmast gränslös godhet. "Den meningslösa godheten" i strid mot allt mänskligt förnuft, som lyrikern Karl-Gustaf Hildebrand uttrycker det i sin sista diktsamling. Han reflekterar över denna godhet efter att en gammal dam, lika skröplig som han själv, försöker hjälpa honom ta upp en krona som han tappat vid busshållplatsen.

Visst är det en oerhörd gåta att människan, detta upplysta fönster i den kosmiska natten, kan välja kärlekens väg även om det innebär ett offer i den till synes meningslösa livskampen. Kanske är det, mer än något annat, beviset på Guds existens!

Vi har ett arv av toner och lek

Reportage Agneta Milde

Man kan tala om en Soluddens grundfilosofi:

Livets tre hjälpare

1. Anden.
Den som har
kontakt med
sin ande
andas behag-
fullt som ett
sovande barn.

2. Tonen.
Med rätt andning får vi också tillgång till den rena tonen och till universums energi.

3. Glädjepunkten. Tre fingersbredder nedanför nyckelbenet vid thymuskörteln sitter glädjepunkten. En aktiverad glädjepunkt innebär energi, positivt livsflöde och ett avbrutet åldrande.

Det hände en stjärnklar kväll vid årsskiftet. Omgiven av människor han älskade somnade Henry Soludde in för gott. Cancern hade gjort hans kropp till ett värdelöst verktyg, som han själv uttryckte det, men det var efter ett liv av omväxling, kreativitet och tjänande. Henry Soludde blev 71 år.

Många är de människor som upplever en stor förlust, sedan Henry Soludde lämnat denna världen. Många är de människor som känt platsen Soludden som sitt andra hem. Många är de som blivit hjälpta av tonhealing och alla de andra metoderna som Henry Soludde lärt ut genom åren. På senare tid har hans fokus varit på att så att säga multiplicera sig själv och göra också andra till hjälpare. Man har kunnat utbilda sig till tonlekare, sångmästare och musikflödesteraapeut.

Allt har en ton

Mästaren själv satt ofta vid sin flygel och tonade in olika människors vibrationer, både i nuet och i det förflutna. Det tycktes gå bäst med vartarna på! Kristus vibration lät som en kyrkklocka, medan de flesta som hängde runt flygeln och ville bli spelade lät betydligt mer komplicerade. En tavla målad av mig, Agneta, hade det obesudlade barnets vibration, enligt Henry, men inget barn fanns i motivet. Det gick också bra att tona in människor och föremål direkt med rösten.

I Henry Soluddes musikapotek har skivor för avslappning och livsglädje funnits till försäljning, men också musikmedicin för att stärka olika organ. Ända mot slutet pågick produktionen av cd-skivor för helande. Ett organ med rätt ton

är alltid friskt. Så står det på Soluddens hemsida. Där får vi också veta att rösten är det mest helande musikinstrumentet och att min och din uppgift på jorden är att ta ansvar för våra egna invånare som är de 50 000 miljarder celler som varje kropp är bebodd av. Alla celler har sin egen ton, sitt eget medvetande och sin egen känsloträng.

En läkande övning

[illegible]

Detta ljud sägs vara något som återknyter till barnets rena tonfrekvens, vilket alla mår bra av. En del lyckas inte från början med att gapa helt vidöppet, men det är viktigt att sträva mot att gapa riktigt, riktigt stort.

Tonakademin lever kvar

Tonakademin kan vi nog kalla Henry Soluddes sista skötebarn. Diplom har delats ut till dem som godkänts efter de olika kurserna och tanken har varit att låta tonhealing och tonlek läggas till andra terapeutiska metoder, men det fungerar också fristående. Pernilla Jönson är en av de terapeuter som genomgått Henry Soluddes alla utbildningar och som dagligen använder sig av tonhealing tillsammans med kinesiologi och näringslära, som hon också utbildat sig i. Hon har lärt sig att tona in den rena vibrationen hos vad som helst (tex meridianer, akupunkturpunkter,

organ, känslor, chakror och färger) och att med intuitionen kunna känna in den del av kroppen som är i behov av balansering samt vilken av de 60 cd-skivorna som då skall användas. En kollega till henne har tillsammans med Henry tagit fram vilka delar av kroppen som skall beröras till de olika faserna i en viss musikflödesskiva. Den metoden har blivit somliga patienters favorit.

– Har du fått uppleva några mirakel?

– Många har kommit med problem som de haft i en stor del av sitt liv, såsom tarmstörningar, eksem och allergier, som de på kort tid blir av med. En kvinna hade haft ryggproblem i 20 år. Efter en behandling samt en tids lyssnande på en skiva hon köpt var problemen borta. Andra har kunnat sluta med blodtrycks-sänkande medicin, minskat mer än 20 kg i vikt, blivit kvitt huvudvärk, allergi eller sexuella låsningar.

– Kan du sjunga min galla?

Det lät väldigt kraftfullt, när Pernilla tonade min galla. Hennes intuition sa dock att det var njurarna som var första prioritet för att stärka med musikmedicin.

Pernilla berättade att hon kom i kontakt med Henry Soludde för nio år sedan. Hon var på en inhyrd kurs på Soludden och när hon gick omkring och hälsade på folk presenterade sig Henry som städare. De fick jättebra kontakt och promenerade omkring på tomten. När de satt i det skägget och pratade tyckte Pernilla att det var en ovanligt vis städare. Bubblan sprack när "städaren" kom in på kursen och presenterade sig som ägare av Soludden. Pernilla var dock glad att de fått en sådan fin kontakt människa till människa, som sedan bara fördjupades.

*Henry Soludde plockar vindruvor
tillsammans med sitt gudbarn
Amadeus*

Pernilla:

– Henry kännetecknades av en enorm gästfrihet och generositet samt en aldrig sinande vilja och lust att hjälpa andra. Han hade en ständig tillit till Gud, intuition, mod, humor och lekfullhet.

– Varför hjälpte han inte sig själv?

– Han hjälpte sig själv så gott han kunde, vi måste komma ihåg att Henry också var en människa med allt vad det innebär. Det som jag tycker är unikt med honom är att han kunde se potentialen i andra människor och att han har hjälpt oerhört många.

– Egentligen startade han musikmedicinen för att hjälpa sig själv. Han har haft ständigasmärtor efter en skridskoolycka, då han själv blev förlamad till en början och kvar blev en obotlig nackskada. När Henry var dålig ville han inte visa det. Ibland skyllde han på knäckta revben. Det hade han varit med om på riktigt, men det var inget som kunde hejda hans framfart.

– Det var aldrig stiltje. Han ville se nya saker hela tiden och ingenting var omöjligt.

Ett förflutet som affärsman och idrottare

Det fanns en tid då Henry hette Lindelöf och sålde korv. Hans korvkiosk växte till Henrys fik och var förutom ett tillhåll för Mälardalens raggare också en plats där Benny Andersson och Jerry Williams övade upp sina färdigheter. Henry marknadsförde billig bensin genom reklam på tändsticksaskar. Som affärs-

*Villa Soludden sedd från havet.
Foto Kari M Kuurne*

man hade han ett löfte till sig själv att alltid köpa allting kontant och det var honom inte främmande att förvara pengar i pappkassar.

Henry gjorde sig också känd som en skicklig kanotist och innehar fortfarande världsrekordet i vattenskidåkning på en skida.

Som uppgiftslämnare har jag förutom Pernilla även använt mig av Soluddens egen hustomte Ove Sääv, som sedan 17 år tillbaka hjälpt till med blommor och djur, skött cd-produktionen och Henrys blästersandsförsäljning. Tomas Enhager heter en gammal vän till Henry, vars son Amadeus blev Henrys gudbarn. Tomas har liksom Henrys nyare vän, Mark Levensgood, hjälpt till att ge

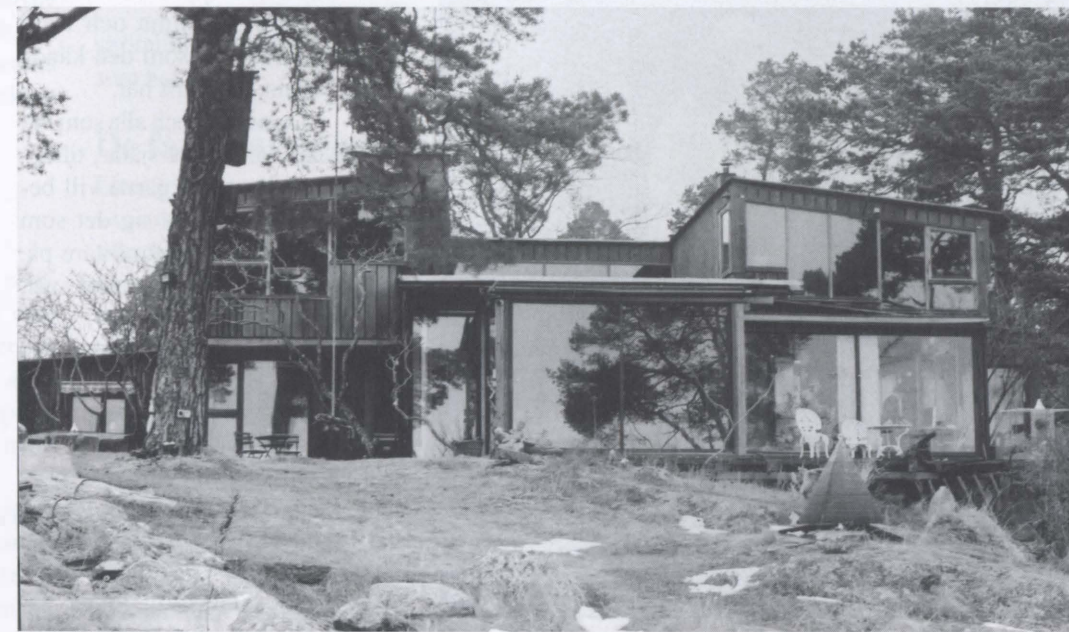
mig pusselbitar om Henrys förflutna. |

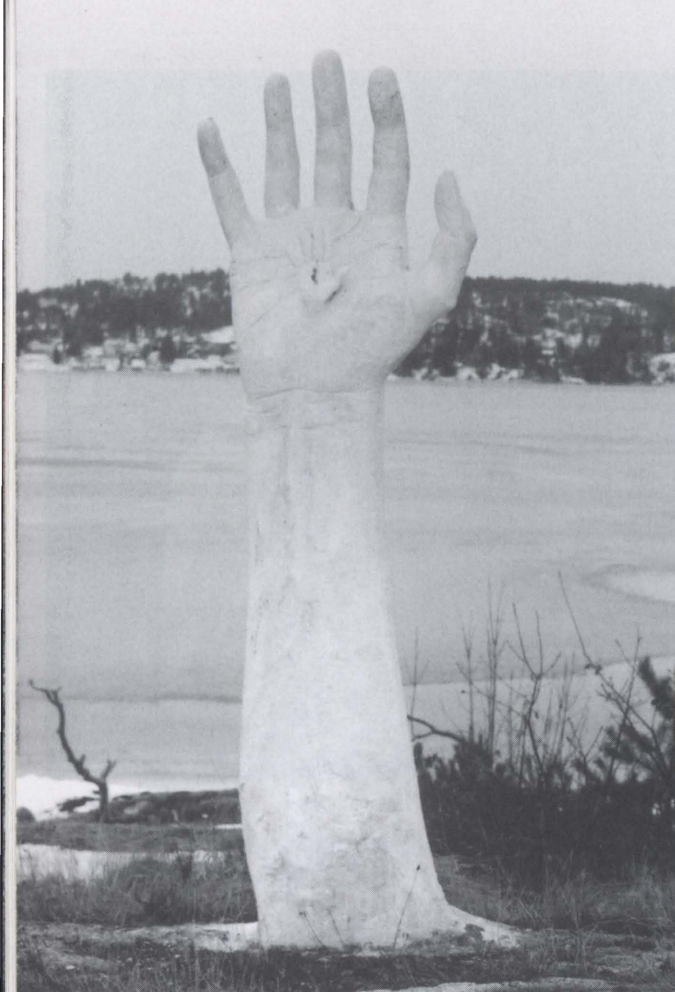
Tomas:

– Henry var den som tog optimistjollen till Sverige, men innan den försäljningen var på topp hade han gjort sig av med företaget. "Nu kan jag det här!" Då blev han i stället före sin tid med brädsurfing. Han sålde brädor och startade 28 vindsurfingskolor.

Ett hem för lek, indiska helgon, babysim och djur

Det var med hjälp av pengarna från surfingbrädorna som Henry 1982 kunde köpa Soludden i Saltsjöbaden för närmare två miljoner. Stället utmärker sig genom att det har en egen

Handen i handen vid Villa Soluddens strand.
Foto: Kari M Kuurne

Agneta Milde vid "människoholken". Foto: K M Kuurne

hamnlagun och sandstrand. Redwoodträ, koppar och glas ger 16-rummaren ett exklusivt utseende och havsutsikten från panoramafönstren är hänförande. Henry tog namnet Soludde och gjorde sitt hem till en unik skapelse, där tomten fyll- des med människoholkar, pyrami- der, diverse utsiktsplatser, exotiska tält och ett kristallmonument. Inom- hus gör speglar, halvadelstenar, kris- taller, buddafigurer och instrument- samlingar sitt till för att skapa en an- norlunda atmosfär. Fåglar, sköld- paddor och andra djur har alltid var- rit en del av Soludden.

Tomas Enhager berättar:

– Det fanns en gång en kille här som hade haft det jobbigt med sig själv. Han hette Fritjof och en av hans arbetsuppgifter blev att sköta om en gris som Henry köpte. Grisen fick namnet Tjoff. Henry sa: "Nu tar grisen hand om ditt tjoff, så hädanefter kan du heta Fri!" Så fick det bli! I en stor inomhusbassäng har traktens mammor kunnat träna babysim med sina barn. Henry äls- kade spädbarn, som han såg som våra stora läromästare. (Enligt Pernilla älskade han också kvinnor, även om han förblev ungarl). När det började kosta 8000 kr per må- nad att värma upp bassängen måste Henry med sorg i hjärtat lägga ned verksamheten. Samtidigt avveck- lade han möjligheten för andra att hyra stället för kursverksamhet med motivationen att "huset behövde vila". Så många intressanta kursle- dare har passerat genom åren, men även storheter av annat slag.

Ove:

– Moder Amma och Ravi Shankars elever, såsom den kände Roop Verma, har varit här.

– Du och jag och alla som var- rit här har varit stora själar, tillä- ger Pernilla, som så gärna vill be- tona att alla kan lära sig det som Henry Soludde var en mästare på. Vi kan ställa inre frågor och få svar.

Gränsöverskridande och kärleksfull

Tomas Enhager fick höra talas om den excentriske mannen som spe- lade flygel med raggssockor på och det ena besöket ledde till det andra. Han ställde upp på att sjunga "aång" och dansa som en delfin. Ibland var de flera stycken, som kände varan-

dra, runt flygeln, när Henry demon- strerade sin klärvoajanta träffsäker- het och de upptäckte att "rätt- procenten" var hög.

Tomas:

– Henry blev en förebild för mig på grund av sin stora förmåga att titta förbi alla gränser. Han var lekfull och tänkte med hjärtat. En gång ringde han för att fråga om han kunde komma och hälsa på. Samma dag åkte jag och hämtade honom på Göteborgs flygplats. Min nya fru Helena, som jag träffade på Sol- udden, och jag har som mest sex barn hos oss. Henry delade därför ut åtta stycken mjukissälar. På vars och ens söl hade han märkt ut vilket ställe på kroppen som just den per- sonen skulle vara observant på. Ef- ter två timmar var det dags att köra honom till flygplatsen igen!

Tomas berättar att det var ef- ter att han informerat Henry om den indiska Gandharva Veda-traditionen som musikmedicinen föddes.

– Henry var lyhörd för hur gamla idéer kunde göras om och en mästare på att kombinera saker på nya sätt.

Enligt Tomas var Henry från början en osäker person, som blivit mobbad av lärare under sin uppväxt. Det tog många år innan han själv började föreläsa. Sedermera blev han så kaxig att han t o m åkte runt och rättade upp vibrationerna i dom- kyrkor.

– När Henry blev inspirerad, spelade det ingen roll hur sjuk han var. Jag kom och hälsade på med 4- årige Amadeus och då klev han upp ur sjukbädden och lekte med honom i flera timmar. Han klättrade efter vindruvor och han sprang efter akrylfärger, så att Amadeus kunde få måla direkt på hans byxben i den tömda bassängen.

En arvtagare av mer än det materiella?

I kvällspress och andra media har det kommit ut att Mark Levengood blivit arvtagare till Soludden. Alla jag pratat med har tyckt att det är en bra lösning och poängterat hur lyck- lig Henry var sedan övertagandet var ordnat i november 2005.

Under ett besök i februari får jag Marks egen berättelse. Han vill att vi koncentrerar oss på originella detaljer och visar mig och fotogra-

Mark med 43-åriga papegojan Kracke, som följde med huset.
Foto: Kari M Kuurne

fen på de berömda flygelvantarna, på en trevåningsholk utanför fönstret och den stora mängden genomlysli- g marmor. Det finns också bilder i golvet som lys- es upp underifrån. Flera hantverkare är där för att ordna en viss uppfräschning.

– Jag vill gärna behålla den lekfulla atmosfären, säger Mark, men Henry ville inte ha det till ett museum över sig själv. Hellre då ett ställe, där jag kan samla glada människor som vill odla inspiration och kreativitet.

När Mark först fick ett brev om den tilltänkta donationen trodde han att det kom från en galning som tagit fel på person. Långt senare fick han syn på brevet igen och ringde upp för att tacka nej. Då blev han påmind om en dag för sex år sedan, då Mark och hans man Jonas och av en slump blivit inbjudna till Henry Soludde. Han kom då ihåg hur fint han hade tyckt att det var, men att priset som då låg på tio miljoner dollar inte var att tänka på.

– Henry bad mig komma till Sol- udden. I den bemärkelsen är jag fatalist och tror att saker och ting betyder någonting. Mitt liv har alltid varit en överraskning för mig själv!

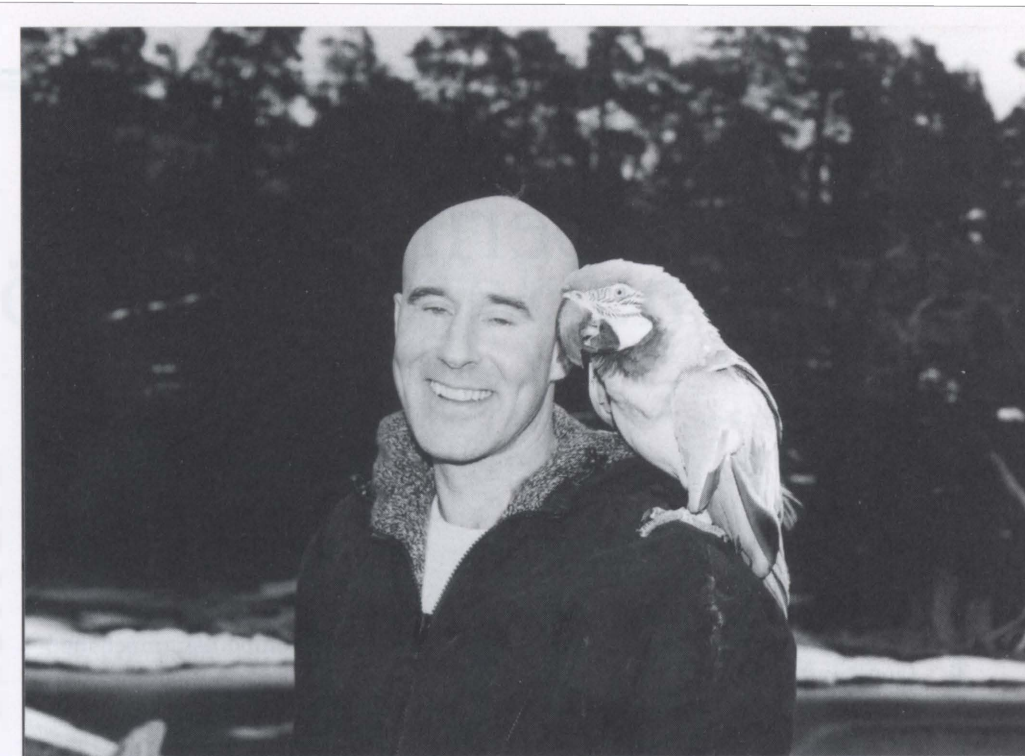
Efter lite övertalning och hjälp att kontakta den egna intuitionen ändrades nej- et till ja och båda var lättade. Det enda kravet som följde med gåvan var att Mark inte skulle känna tacksamhetsskuld.

– Henry var bensäker. Han behövde någon som hade råd att ta över det här och förstod att njuta av Soludden. Vi har samma humor, han och jag och vi är båda väldigt nyfikna på livet.

Mark föredrar krokodiler framför flum

Både i telefonen och under intervjun be- tonar Mark att han är för finsk för att dras med i det nyandliga snacket om energier och flöden fram och tillbaka. Han tycks ändå hålla med om att Soludden blivit impreg- nerat av inspirerande och spännande män- niskor.

– När någon satte en klisterlapp på min telefon för att den skulle avge mindre strålning fick lappen sitta kvar, skrattar Mark där han sitter behagfullt lutad i en vil- fätölj.

Mark menar att en av Henrys sidor var den genomlysta mästaren som drog till sig andliga sökare. Det han själv imponerades av var den roliga människan Henry, han som en gång köpte en krokodil av en sjö- man för att ha på sin restaurang. När kro- kodilen en dag kommit lös och skrämt gäs- terna fick han inte ha den där, men hyrde då en swimmingpool. Den över sex meter långa krokodilen lärde sig att hoppa och Henry måste bygga en mur runt poolen. Nu finns krokodilen på ett zoo i Köpenhamn.

– Och jag tycker att det är en lysande idé att spela piano med vantar på. Det borde alla barn få göra. Annars dödar man gläd- jen halvvägs genom Gubben Noak!

Mark spekulerar i hur det hade varit om Henry fått en gedigen utbildning i konst och arkitektur och menar att han hade kun- nat gå hur långt som helst.

– Men då hade han säkert blivit mer strömlinjeformad och inte så djupt originell som han blev.

De fann varandra mot slutet

Efter övertagandet var Mark på Soludden varje dag. Han och Henry hade mycket kul tillsammans. De åkte till Kolmården för att hälsa på Henrys älsklingar delfinerna, men den här gången var det vargarna han gil- lade bäst.

– Henry var mycket intresserad av att åka omkring och titta på bilar, när jag skulle köpa en ny bil. Han kunde lyssna hur länge som helst på försäljarnas beskriv- ningar av hybridbilar t ex. Hans kärlek till korvmojor var också speciell. Nu åt han bara vegetariskt, men åt allehanda vegorullar av hjärtats lust. Vi hade en underbar tid till- sammans!

De sista veckorna var Henry fortfa- rande glasklar i huvudet och otroligt prak- tisk. Ena dagen kunde han ta helt slut på sig och springa omkring i filttofflor i trädgår- den för att behaga någon gäst. Nästa dag kunde han fråga: "Lever jag nu fortfa- rande?" Han lärde ut sånger och ville vara med och baka pepparkakor. Var det manne hans egen idé att klä den vita kistan med pepparkakor inför den dag som avskedet var ett faktum? Det blev en enkel begravning med endast ett fåtal vänner närvarande. De träffades efteråt för att göra Henryövningar och det fanns en lekfullhet med som Henry skulle ha gillat.

Mark har ännu inte bestämt sig för om det är dags att helt byta stadslivet mot ett familjeliv i Saltsjöbaden. Det finns mer för honom att tänka på nu än vad som får plats i hans huvud, säger han till mig. En av dessa saker är att hitta ett fungerande sätt att samarbeta med stiftelsen som äger Kristallmonumentet i hans trädgård. Det är planerat som en fredsmanifestation med flaggor från världens alla länder samlade. Det är också tänkt att en behållare för sand för varje land skall fyllas och hittills har man lyckats få dit sand från 60 länder. En stor minneshögtid är planerad till Valborg, då alla som älskat Soludden är välkomna.

Det är ingen tvekan om att Mark Levengood har den rätta känslan för att ta vara på Henry Soluddes originella bostad även om det nu blir ett privathem. Mark kommer att fortsätta att dras till uppdrag där han kan göra folk glada. På frågan om livs- uppgift svarar han spontant:

– Det är att vara en god äkta make, en bra pappa och en bra vän till kompisarna.

Experiment med UKU

Dalkvist mot Sassersson

I november 2004 gjordes i TV-programmet *Det okända* ett ut-ur-kroppen/fjärrsyns-experiment med Torbjörn Sassersson som försöksperson. Han skulle gå utanför sin kropp med sitt medvetande och beskriva ett foto som fanns i ett stängt rum. Han lyckades med detta; fotot visade tvillingtornen i New York den 11 september.

I programmet medverkade parapsykologen Jan Dalkvist, som står skeptikerna nära. I en diskussion efteråt var han inte imponerad. Han menade att attacken på tvillingtornen då ännu var i frisk minne och att det var lätt att gissa rätt. Men Dalkvist erbjöd sig att delta i ett vetenskapligt experiment på Psykologiska institutionen, Stockholms universitet, under väl kontrollerade förhållanden. När experimentet gjordes, var skeptikern Dan Larhammar med som observatör. Sassersson misslyckades.

För Parapsykologiska Notiser och Nyheter från Sällskapet för Parapsykologisk Forskning (SPF) berättar Dalkvist:

"Jag valde ut 100 emotionella bilder, som brukar användas vid liknande undersökningar. Av dessa tog jag slumpmässigt ut kopior på två bilder, som placerades i ett annat rum. Sedan fick Sassersson, precis som han ville, komma dit och se var rummet låg och hur det såg ut. Därefter satte vi upp bilderna i rummet och bommade igen så att ingen kunde komma in. Hans uppgift var att, efteråt, i ett annat rum där alla 100 bilderna var uppsatta, peka ut de två korrekta."

Sassersson:

"Tyvärr misslyckades jag att se de två foton i experimentrummet. Istället tycks min uppmärksamhet ha dragits till två andra bilder som samtidigt var uppsatta i ett angränsande rum, fotopoolen, där 100 foton hängde."

Sassersson hade velat ha *ett* foto, *ett* rum och *ett* försök, men Dalkvist

menade att ett sådant försök skulle vara vetenskapligt värdelöst.

Sassersson:

"Ett stort misstag som Jan Dalkvist och Dan Larhammar gjorde var att arrangera fotopoolsrummet med 100 foton på väggarna samtidigt som experimentrummet fanns i närheten med de två utvalda foton. De två rummen fanns alltså med foton uppsatta på väggarna parallellt under 5-6 dagar. Det fanns med andra ord två rum samtidigt med de två rätta foton inuti."

Detta var inte bestämt före experimentet. Istället skulle fotopoolsrummet laddas med foton efter att mina 'avsyningar' var avslutade. Dalkvist bröt här mot vad vi kommit överens om, och även Caroline Giertz, producenten från TV, reagerade på det, men inget av det framkom i efterdebatten i TV-studion.

Det tycks som om mitt medvetande drogs till det rum som hade den mesta känslomässiga laddningen (de flesta foton) och som även innehöll de två korrekta bilderna, nämligen fotopoolsrummet.

I fotopoolsrummet fanns ett 10-tal foton av människokadaver, ett 10-tal mjukporrbilder, och i övrigt 80 foton som var neutrala. Intrycket som en observatör får när han är där, antingen fysiskt eller icke-fysiskt, blir bissart. Porr, solnedgångar och människokadaver.

Det blev med andra ord väldigt rörigt och när jag efter experimenttiden skulle plocka fram de två korrekta foton i fotopoolsrummet medan kamerorna rullade, började jag fatta att något gått snett, men visste inte vad. Då började jag, vid valet av foton, småchansa och misslyckades fullständigt.

Dagen efter TV:s slutintervju ville Jan Dalkvist intervju mig angående det första experimentet, som hade lyckats. Det var inte en intervju. Det

var mer ett förhör. Han tar inte i hand när vi möts och under 'förhöret' tittar han på mig som om jag är en kriminell som ljuger. Jag inser en bit in i 'intervjun' att det han egentligen vill är att hitta fel i försöket för att krossa även det första lyckade försöket, som visades i TV i december 2004."

Dalkvist säger till SPF:s tidskrift att han bedömer det som "ytterligt osannolikt" att någon generellt skulle ha en förmåga till klärvoajans. Följaktligen tror han att inte heller Sassersson har en sådan förmåga.

Mina kommentarer: I det här sammanhanget tänker man genast på försöksledareffekten.

Man har kunnat se att vissa försöksledare och observatörer har en negativ inverkan på parapsykologiska experiment. Vissa kan få positiva resultat, men andra (som Dean och Beloff) får genomgående negativa.

Därför bör man, vid försök att visa paranormala fenomen, vara mån om att ingen negativt inställd person är närvarande, utan endast personer som är positivt inställda till experiment och fenomen av detta slag.

Det finns goda belägg för att det existerar en försöksledareffekt. (Se www.sokaren.se/INDEX89.HTML!) Vissa personer påverkar experiment av detta slag negativt, kanske på en undermedveten nivå, från psyke till psyke. Så det är viktigt att endast välvilligt inställda personer deltar i försök med psi. Psi-fenomen uppkommer ju i allmänhet via psyket hos en särskilt känslig person, och det påverkas tydligen lätt av stämningar och attityder i omgivningen.

Jag tycker att Torbjörn Sassersson skall göra om experimentet under ledning av någon öppen och objektivt inställd forskare.

SM

Försöksledareffekten

En viktig faktor inom parapsykologin

Vissa parapsykologiska forskare får inte sällan positiva resultat i sina undersökningar, medan vissa andra nästan aldrig får det. Vad kan det bero på?

Det talas om försöksledareffekten, att en del forskare påverkar försök positivt, medan andra har en negativ inverkan.

Göran Brusewitz, ordförande i Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, säger:

"Redan på 30-talet berättade medier och försökspersoner, som man testade, att de kände sig blockerade om en skeptiskt eller negativt inställd person var närvarande vid ett försök."

Ott olika forskare har olika lätt att få bra resultat är inte så märkligt. Fenomenen är subtila och troligen känsliga för hur motiverad, avslappnad osv som försökspersonen är. Och detta kan i sin tur bero på hur försöksledaren fungerar tillsammans med försökspersonen och kanske på hans egen psi-förmåga eller möjlighet att aktivera försökspersonens psi-förmåga."

Det finns starka belägg för en försöksledareffekt, och det är självklart att man måste räkna med den, när man gör experiment och när man utvärderar dem. Personer som med sin attityd kan misstänkas påverka försök negativt, skall inte delta i parapsykologisk forskning. Och det skall inte heller andra, som ständigt får negativa resultat.

Vissa forskare är bra på att skapa en stämning som stimulerar försökspersonerna. En sådan var J. B. Rhine. Sådana personer skall eftersökas och användas i försök

med psi.

Ett exempel på försöksledareffekten:

På 60-talet gjorde i New York Karlis Osis och Douglas Dean försök med klärvoajans. Osis började experimenten, men sedan han blivit sjuk, fortsattes de av Dean. De grupper som testades av Osis, gissade signifikant bättre än slumpen. Deans grupper gjorde det inte.

Jag träffade Dean i Stockholm för många år sedan. Han var butter och litet avvisande (till skillnad från Hasted, som var synnerligen sympatisk och vänlig). Det var lätt att förstå att Dean inte hade ett gott inflytande på försökspersoner.

Den amerikanske parapsykologen D. Scott Rogo har sagt att vi idag vet att det finns vissa psykologiska skillnader mellan framgångsrika och icke framgångsrika försöksledare. Parapsykologen Gertrude Schmeidler gjorde 1979 en undersökning av detta. Hon gjorde upp en lista över framstående parapsykologer och delade upp dem i två kategorier: framgångsrika och icke framgångsrika. Under en sammankomst för parapsykologer gjordes videospelningar av flera av dessa forskare, när de höll sina anföranden. Dessa inspelningar visades sedan för en grupp studenter, som ombads placera in forskarna på olika skalor med avseende på deras personliga egenskaper. Resultatet blev att studenterna genomgående bedömde de framgångsrika forskarna vara vänligare, mer sympatiska, mer entusiastiska och mer humoristiska än de icke

framgångsrika. De icke framgångsrika ansågs framför allt vara lättirriterade. Studenterna visste inget om undersökningens innebörd och syfte.

En liknande undersökning med liknande resultat gjordes senare i England.

Enligt parapsykologen Adrian Parker är försöksledareffekten ett område som kan prioriteras som lovande. Det finns, säger han, en rad forskare som ständigt får positiva resultat, såsom Dalton, Sheldrake, Radin, May och Bem.

Parker:

"Eftersom flera av dessa forskare är välutbildade och väl medvetna om tänkbara felkällor, borde deras resultat väcka intresse och nyfikenhet bland kritiker. Men alltför ofta har dessa positiva resultat bemötts med en föraktfull inställning bland kritikerna."

Försöksledareffekten erkänns, såvitt jag vet, inte av skeptiker och dem som betecknar parapsykologin som en pseudovetenskap. De har i stället bilden av sig själva att det är de, skeptikerna, som är kompetenta och därför får negativa resultat, till skillnad från de parapsykologer som ibland får positiva resultat beroende på att de begår fel av skilda slag i sina undersökningar.

Om skeptikerna erkänner att försöksledareffekten finns, att mycket kritiskt inställda forskare påverkar försök negativt, så erkänner de också att de själva inte bör syssla med psi-forskning.

SM

Ajit das och Vegavan das

På 1970-talet kom den s k Hare Krishnarörelsen (eg. Krishnarörelsen) till Sverige. Det var två avhoppade universitetsstudenter, Willy Pfändtner (Ajit das) och Jörgen Sundvall (Vegavan das) som införde den i vårt land och blev dess ledare. Pfändtner hade studerat matematik och Sundvall filosofi, innan de båda for till Indien och Australien för att söka efter sanningen. De kom i kontakt med Bhaktivedanta Swami och hans skapelse Krishnarörelsen samt det indiska andliga diktverket Bhagavad-Gita.

I ett 15-tal år tillhörde de Krishnarörelsen, innan de lämnade den efter oenighet med andra inom rörelsen.

Idag är Willy Pfändtner doktor i religionsfilosofi i Uppsala efter en avhandling *Understanding Religious Diversity: A Contribution to interreligious Dialogue from the viewpoint of Existential Philosophy* (2005). Den tar upp den religiösa mångfalden i dagens samhälle och frågan hur vi skall möta den. Dialog är av största vikt, menar Pfändtner bland annat.

Jörgen Sundvall, bosatt i Gränna, är rektor för Svenska Skolan för Etisk och Analytisk Hypnoterapi. Genom en hypnosmetod får han människor att som det synes minnas tidigare liv, så som vi sett i TV. Han behandlar också med hypnos psykiska problem som bl a orsakas av bortträngda känslor. Men framför allt utbildar han hypnoterapeuter.

Svenska grisar

På DN Debatt 23 december 2005 skriver en före detta djurvårdare, Anna-Lena Thomsson, om hur grisar behandlas i den svenska animalieindustrin. Vi skall inte här upprepa de fruktansvärda förhållanden som hon beskriver, bara göra kommentaren att för grisarna kan det knappast vara värre.

Sverige är inget föredöme när det gäller behandlingen av slaktdjur.

Men alla svenssons, petterssons m fl bryr sig inte, utan fortsätter att leva sitt liv på en grund av grymt djurplågeri.

Politikerna intresserar sig i stort sett bara för människors väl.

Vad gör den nyintättade Djurskyddsmyndigheten under ledning av miljöpartisten Matz Hammarström, generaldirektör? Han säger i en intervju att "vi har en bra djurskyddslagstiftning i Sverige". Tydligt vet han inte vad han talar om.

Biblisk föda

Mats Molén är en bibeltroende naturvetare, som skrivit några böcker för att visa att Gud finns och att Bibeln talar sanning. I sin nyutkomna bok "När människan blev ett djur" (XP Media, Albatrossvägen 36, 136 66 Haninge) skriver han bl a att sjundedagsadventisterna, som studerade Bibeln ingående, började äta den föda som föreskrivs i Moseböckerna. Detta ledde till att de fick en god hälsa: de blev i medeltal nästan 20 år äldre än befolkningen i stort. Den bibliska dieten, skriver Molén, innehåller mycket frön, frukt och grönsaker. Molén observerar också att djupa religiösa människor i genomsnitt lever länge, liksom de som skänker av sin tid och sina pengar till dem som behöver hjälp.

Molén skriver bl a att den moderna forskningen om hälsokost visar på det bibliska alternativet.

"Om allt utvecklats slumpmässigt av sig självt, utan någon Gud och bara genom naturliga processer, borde olika växter i första hand tillverka sådant de själva behöver. Om man vill göra t ex en medicin för människor, verkar det därför bättre att göra något helt nytt, dvs inte ta något som redan finns i naturen. Det i naturen är ju i första hand för de varelser som själva tillverkat olika ämnen i sina celler. Men mer och mer forskning indikerar att det som finns i naturen är bäst, på alla sätt. Växter tillverkar olika ämnen som är speciellt lämpade för människor och djur, inte bara för dem själva. Det kan röra sig om sådant om ingår i mediciner, speciella näringsämnen eller vitaminer som C-vitamin, och annat. Om en Gud skapat vår värld som en enhet, då är det ganska troligt att växter tillverkar sådant som är nyttigt för andra varelser. Men om allt utvecklats av sig självt verkar det mindre troligt."

UFO-landningar

I den amerikanska tidskriften MUFON UFO Journal, augusti 2005, skriver Ted Phillips att när han ser igenom sitt UFO-arkiv, finner han att i 731 UFO-händelser, eller 23,9% av alla fall med fysiska spår, har varelser observerats, och i 41% av dessa fall har det varit flera vittnen.

Dessa varelser beskrivs i allmänhet som småväxta, en meter långa, med mycket klen kroppsbyggnad och tunt hår.

I de flesta fall med landning och efterlämnade fysiska spår samt observation av varelser landar föremålet i utkanten av en

lantegendom, utom synhåll från huvudbyggnaden. Mycket ofta börjar en hund skälla och gör därmed någon uppmärksam på vad som händer.

I en del fall tycks det ha varit problem med farkosten, ett behov att göra sig av med något som i många fall beskrivs som ett lysande skum, vilket gett märken på marken.

Doktor Siegel och kärleken

Amerikanen Bernie Siegel, idag pensionerad kirurg, har skrivit ett stort antal böcker. I sin senaste bok, *101 Exercises*, skriver han bl a att man skall lyssna till hjärtat. När han får frågan vad hans eget hjärta säger till honom, svarar han att dess budskap är att han skall hjälpa människor, så blir livet meningsfullt. När han hjälper andra, känner han sig utomordentligt väl till mods, känner en lyftning.

Som pensionär fortsätter Bernie att resa runt världen och tala till patienter, läkare och annan vårdpersonal om kraften i kärlek och healing. Villkorslös kärlek är den största helande kraften, anser han. Om du lider av en svår sjukdom och har kärlek inombords, har du större chans att överleva än om du saknar kärlek och är bitter. Kärlek är ett vapen mot livets svårigheter.

"Om jag går omkring och är deprimerad är det större risk att jag blir sjuk än om jag är optimistisk och hoppfull", säger Bernie också.

Källa: En intervju i den amerikanska tidskriften Science of Mind, Burbank, Kalifornien.

SPF

Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, SPF, har ett medlemsblad Parapsykologiska Notiser och Nyheter från SPF. I januari-numret 2006 skriver ordföranden att "vår inställning i SPF är att forskningen ännu inte kan sägas klart visa att några paranormala fenomen finns, men att det finns tillräckligt med stöd för att rättfärdiga ytterligare forskning. Begreppet bevis är så laddat att det bör undvikas".

Men säkerligen menar många medlemmar, liksom jag, att paranormala fenomen med säkerhet finns, vilket visas av många människors egna erfarenheter och av forskning.

SPF bör enligt min mening uttryckligen vara en förening för alla som har ett vetenskapligt intresse för parapsykologi, oavsett deras uppfattning i bevisfrågan.

SM

Det är bara slumpen...

Jan Cederquists intressanta bok "Slumpen är ingen tillfällighet", som tar upp meningsfulla och oväntade sammanträffanden, recenseras i nr 4, 2005 av tidskriften Folkvett. Recensenten är en professor i matematisk statistik, Olle Häggström. Hans utgångspunkt är av allt att döma att sådana händelser som Cederquist berättar om, beror på rena tillfälligheter.

Rubriken på recensionen är "Tillfälligheternas spel".

Cederquist kallar fenomenet *synkronicitet* (samtidighet). Jag, som upplevt det ett flertal gånger, ser det som resultat av *ordlös bön* och vet att det inte är helt ovanligt.

Från sin utgångspunkt gör Häggström en rad påståenden, såsom att "någon övernaturlig förklaring inte behövs".

Andliga, icke-mekaniska krafter är för Häggström "övernaturliga" och därför ingenting som vetenskapen räknar med. Han skriver att Cederquists bok präglas av en "vetenskapsfientlig inställning" – eftersom den pekar på att det kan finnas icke-materiella krafter bakom skeenden i människovärlden.

Men vetenskapen måste självklart inte vara bunden vid en materiell världsbild. Om andliga krafter finns, vilket är uppenbart att de gör, utgör de en del av den naturliga världen, och en mycket viktig del.

Några argument för sin materialism bryr sig Häggström inte om att lägga fram, och det beror naturligtvis dels på att Folkvett vänder sig till redan övertygade materialister och dels på att den materiella världsbilden för honom framstår som självklar, axiomatisk, tydligt indoktrinerad som han är av tidens naturvetenskap.

Häggström har alltså en utgångspunkt i en *materialism*, som är hans bas och säkerhet. Att den kan ifrågasättas, ja med all tydlighet är felaktig, förstår han inte.

Utgångspunkten hindrar honom effektivt från att tänka fritt om vissa ovanliga fenomen. Den kan liknas vid gångna tiders irrationella bindning vid Bibeln, som också hindrade den vetenskapliga kunskapens utvidgning.

Skeptiker-ateister har ju bestämt sig för att hela världen är ett tillfälligheters spel och att intelligent skapande inte existerar (utom med hjälp av människans hjärna, som slumpen tagit fram med hjälp av en del mutationer och naturligt urval).

SM

Förändrad Humanisten

Humanisten, som är tidskriftsorgan för Humanisterna, har förändrats mycket med en ny redaktör (som också är föreningens nye ordförande). Nu präglas tidskriften av en aggressiv övertygelse. Det görs en rad påståenden i en anda som att den som inte begriper eller erkänner att ateisterna-skeptikerna har rätt, är dum eller omoralisk och bara förtjänar förakt.

Tidigare kallade sig denna trosgrupp humanetiker. Numer heter de, sedan några år, humanister. Men de är *sekulära* humanister. Vid sidan av dem finns *kristna* humanister, samlade i Förbundet för Kristen Humanism och Samhällssyn (Samaritergränd 2, 753 19 Uppsala) som har funnits i Sverige sedan 1937 och utger en årsskrift.

De religionslösa humanisterna har nu ingen ensamrätt till begreppet humanism, vilket inte nödvändigt är kopplat till ateism och agnosticism. De skall alltså rimligen kalla sig *sekulära humanister*.

Dessa sekulära humanister tror på "en naturlig värld utan gudar och övernaturliga väsen". Ateism och skepsis till det paranormala är det vetenskapliga synsättet, hävdar de. Det är enligt dem ovetenskapligt att skönja en intelligens bakom naturens former. Men många kloka bedömare anser ju att det är den ateistiska föreställningsvärlden med uteslutande mekaniska processer som är onaturlig/otänkbart.

Intelligens tycks vara en naturlig del av universum, en egenskap hos världsgunden. En intelligent skaparkraft kan självfallet inte beskrivas som onaturlig.

Den nye ordföranden/redaktören begagnar sin nya humanistiska plattform till

utfall mot dem som sysslar med något paranormalt. "Jag är så oändligt trött på allt pseudovetenskapligt och newage-inspirerat humbug, kvacksalveri och bedrägeri i vårt samhälle idag", skriver han och meddelar att föreningen instiftat ett pris på 100 000 kronor, kallat Kristallkulan, "till den som kan demonstrera något paranormalt, övernaturligt eller vetenskapligt oförklarat fenomen, förutsatt att fenomenet kan demonstreras under tillfredsställande kontrollerade testformer."

Se hemsidan www.humanisterna.se.

Redaktören skriver också att "eftersom priset aldrig kommer att hämtas ut, blir det i stället en symbol för det bedrägeri som faktiskt hela tiden förekommer runt omkring oss". Han tänker således aldrig dela ut priset; han är övertygad om att alla försök att demonstrera något paranormalt måste misslyckas – trots att många intelligenta bedömare säger att paranormala företeelser faktiskt existerar, t ex healing och telepati. Jag har själv upplevt båda.

Den nye redaktörens kunskaper är klena och ytliga, och som en följd av detta gör han aggressiva påståenden. Hos honom finns varken ödmjukhet inför universums gåta eller förståelse för meningsmotståndare.

SM

Darwin eller Bibeln

Skeptical Inquirer ges ut av de amerikanska skeptikerna och beskriver sig som "the magazine for science and reason", alltså tidskriften för vetenskap och förnuft. Nr 6, 2005 är ett temanummer om evolutionsläran kontra *intelligent design*. Motsatserna anges vara Darwins utvecklingslära, enligt vilken världen uppkommit på grund av slumpvisa mekaniska processer och naturligt urval, och uppfattningen intelligent design, ID, dvs en Guds intelligenta skapelse under kort tid enligt Bibeln.

I verkligheten är motsatserna, när det gäller att förklara världen, en evolution utan intelligent styrning, som ateisterna anser, och en evolution med *en intelligent faktor*, om vilken vi dock inget närmare vet.

Det är anmärkningsvärt att en rörelse som menar sig representera vetenskap och förnuft kan grunda sina resonemang på en felaktig förenkling av frågan om världens uppkomst. Det är ju enkelt för skeptikerna/ateisterna att tillbakavisa uppfattningen att världens skapelse har skett enligt Bibelns skapelseberättelse, men formulerar man problemet på rätt sätt blir ateisternas lösning inte övertygande.

Fall som tyder på reinkarnation

Det finns barn som pratar om att de levtt före det nuvarande livet. De brukar börja med detta i 2–4-årsåldern och sluta när de är 6–8 år gamla. De berättar många olika saker om sitt tidigare liv, till exempel hur de dog. En våldsam död är mycket vanligare hos dessa ”föregående inkarnationer” än hos den övriga befolkningen. Undersökning har visat att den person som pekats ut som den föregående inkarnationen, dog en våldsam död i hälften av fallen.

Dessa barn brukar särskilt prata om de sista åren i det föregående livet, och många av dem jämför det med sitt nuvarande liv, ibland på så sätt att de föredrar den tidigare inkarnationen. Många vill återförenas med sin tidigare familj.

Ofta finner man hos dessa barn ett beteende som är ovanligt i deras nuvarande miljö men stämmer med den tidigare familjen. Många av barnen visar till exempel motvilja mot personer, vapen och plats som hör ihop med deras död i det tidigare livet. Ofta håller dessa barn på med lekar som är ovanliga i deras nuvarande miljö men speglar den föregående inkarnationens yrke. Det förekommer också ett beteende som hör till det motsatta könet, om det har skett ett könsbyte från den ena inkarnationen till den andra.

Barn som tycks minnas tidigare liv påträffas lättast i länder där man allmänt tror på reinkarnation, men förekommer också i Europa och Nordamerika.

Kroppsliga missbildningar förekommer ofta i dessa fall, såsom hudförändringar eller medfödda kroppsliga defekter.

Fallet NK

NK var född i en indisk by 1982. Han hade ett hårlöst linjärt område med hudförändring på vänster sida av huvudet, ned mot pannan 7,5 cm långt och 2 cm brett.

Ibland, när NK var ett litet barn och fick bannor av sin familj, gav han sig iväg från sitt hem och sa att han skulle gå till sin egen by. När man frågade honom om hans by, sa han att han var från Sarnia, att hans fru hette Dakho och hans son Madan. Han ville inte veta av det namn han fått och sa att han kallades Babu. Han pratade om sitt liv som Babu tills han var 5–6 år sammal, berättade om hur Babu blivit överfallen av rånare, som dödat honom med en yxa.

Det han berättade stämde med en man som hade kallats Babu och blivit dö-

dad 1978. NK:s familj kände till mordet, men de två familjerna blev bekanta först sedan Babus familj fick höra talas om att NK sagt att han varit Babu.

Forskarna intervjuade flera personer och läste även polisrapporten om mordet på Babu. Ett foto av NK:s huvud är publicerat i *Journal of Scientific Exploration*. Vår önskan att få publicera bilden hade ännu inte besvarats, när detta nummer gick till tryckeriet.

Babu var en ung gift man som ägde en liten tebutik. När mordet begicks slog mördarna honom på huvudet och andra ställen på kroppen med en yxa, drog hans kropp till en brunn, där de kastade ner den och där den senare påträffades. Två män arresterades för mordet men släpptes av brist på bevis. En rapport om likbesiktningen beskriver tre huggsår på Babus kropp. Det var ett litet sår på käken och ett större på vänstra axeln och nedre delen av halsen. Ett tredje sår omfattade frakturer på vänstra sidan av huvudet med en djup skada in i hjärnan, som troligen varit dödande. Detta motsvarade det hårlösa området med hudförändring på vänstra sidan av NK:s huvud. NK hade inga abnormiteter som motsvarade de andra huggen på kroppen.

NK gjorde 19 olika uttalanden om Babus liv och död. Sju av dem gällde Babu och medlemmar av dennes familj. De var alla korrekta. De övriga 12 uttalandena gällde mordet; till det finns inga vittnen, men polisrapporten bekräftade fyra av dem.

NK kände spontant igen fem medlemmar av Babus familj, när han träffade dem.

Källa: Journal of Scientific Exploration, Fall 2005, en rapport av Satwant K. Pasricha, Jürgen Keil, Jim B. Tucker och Ian Stevenson, sidorna 359–383. Rapporten tar upp sju fall som tyder på reinkarnation.

Muhammed

Några satiriska teckningar av muslimernas profet Muhammed i en dansk tidning har lett till våldsamma protester, bl a förstörelse av dansk och svensk egendom i muslimska länder. Tänk om ledare för världens muslimer i stället hade tagit tillfället i akt att förklara för alla vad Islam står för och vad som gör Muhammed så stor!

Med det hade väl varit för mycket begärt.

För flera år sedan hade Sökaren några elaka bilder av Jesus. Red. tänkte att kristna skulle protestera mot dem. Men ingen av våra läsare hörde av sig. Alla tog det tydligen med ro.

Akademisk fadäs

Skeptikerna i föreningen Vetenskap och Folkbildning har den akademiska världens öra. Nu körs en 5-poängskurs ”God och dålig vetenskap” vid Tekniska Högskolan i Stockholm och Fysikum, Stockholms universitet, där kurslitteraturen består av boken *Vetenskap eller villfarelse* samt ett kompendium av Sven Ove Hansson, *Konsten att vara vetenskaplig*.

Med tanke på de många felaktigheterna i *Vetenskap eller villfarelse* – se Sökaren 3/2005 s. 30–34 och hemsidan www.sokaren.se/INDEX615.HTML – är det anmärkningsvärt att studenter skall lära in, tenteras på och få akademiska poäng på detta. Förklaringen till fadäsen är naturligtvis att okunnigheten i de ämen det här gäller är stor i högskolevärlden.

Bland föreläsarna på kursen finns Sven Ove Hansson (Vad är vetenskap? Att skilja mellan vetenskap och ovetenskap), Dan Larhammar (Evolutionen – hur vet vi att den ägt rum? Kvacksalveri och vetenskapen), Jesper Jerkert (Slagrutur), Joakim Westerlund (Metodfrågor i parapsykologin), Hans Hansson (Fysik och mystik), Sverker Johansson (Kreationismens argument) och Martin Rundkvist (Arkeologi och pseudoarkeologi).

Positivt kan vara att man här inte betecknar parapsykologin som en pseudo-vetenskap, vilket okunniga och fördomsfulla skeptiker gärna gör.

Kompendiet ”Konsten att vara vetenskaplig” av Sven Ove Hansson anger principer för det vetenskapliga arbetet. Det innehåller goda synpunkter samt självklaraheter och några tveksamheter.

Vetenskapen är icke-auktoritär, skriver Hansson. ”Ett arguments värde får inte vara beroende av vem det är som yttrar argumentet”, fastslår han, men tillägger att det i praktiken ofta förekommer auktoritära mönster inom vetenskapen. ”Det finns en lång erfarenhet som visar att sådana mönster i längden är till förfång för vetenskapens utveckling.” Hansson skriver också att ”det finns en risk för farligt okritisk tillit till vetenskapliga auktoriteter”. Han nämner psykoanalytikern Freud som ett exempel. Men i verkligheten är väl hela det i en tid

gällande paradigmet, det grundläggande synsättet, en farlig auktoritet; ett farligt och inom dagens naturvetenskap dominerande synsätt är att världen har tillkommit genom mekaniska slumpprocesser samt att inga s k paranormala fenomen ryms i den vetenskapliga världsbilden.

Hansson skriver också att felbarhet och osäkerhet är egenskaper hos vetenskapen liksom andra mänskliga aktiviteter – en självklar sanning.

Avsnittet ”Det rationella samtalet” kan man läsa med uppskattning. Där beskriver Hansson det idealiska samtalet, vilket naturligtvis sällan förekommer i verkligheten. Vid ett vetenskapligt seminarium, skriver han, bör man engagera sig i andras tankemödor, läsa deras texter, låta dem komma till tals och försöka förstå hur de tänker. Man bör aldrig hänvisa till egen eller andras auktoritet, utan kompetens måste bevisas vid varje enskilt tillfälle. Man bör också fokusera på de bästa – inte sämsta – argumenten för ståndpunkter man söker vederlägga.

Det är ett mönstersamtal som Hansson försöker beskriva. Han skriver att det rationella samtalet av sina deltagare kräver logisk och analytisk förmåga samt en mänsklig inlevelseförmåga. Men han förbiser att ämneskunskap fordras hos den som deltar i ett rationellt samtal. Här brister det oftast hos skeptiker.

Hansson skriver att vetenskapliga experiment skall gå att upprepa, vilket i stort sett är riktigt, men paranormala fenomen, som brukar ha sin grund i det ständigt flytande tankelivet, går inte att exakt upprepa. Och det betyder att om försök till upprepning inte bekräftar tidigare positiva resultat, så kan detta inte anses vederlägga dem.

Kompendiet är i stort sett bra. Sven Ove Hansson är bättre på att ange principer för god vetenskap än att själv följa dem.

SM

Mr Vegan död

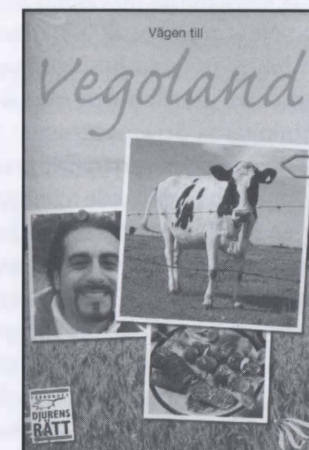
I tidningen Energivågen läser vi:

Donald Watson, initiativtagare till veganrörelsen, avled i november förra året, 95 år gammal. I tonåren blev Watson så berörd av skriken från en gris som skulle slaktas på sin farbrors gård, att han som nyårslofte lovade att aldrig äta kött. I början av 40-talet utgav han ett nyhetsbrev med vegannyheter, som han asålde för 2 pence. Han skrev bland annat att det var grymt att använda mjölkprodukter och ägg samt att man skulle undvika plagg av läder, ylle och

silke.

I början hade veganföreningen 25 medlemmar. Idag har den cirka 5 000 medlemmar, och omkring 300 000 människor är veganer i Storbritannien.

Mer information om veganrörelsen på www.vegan.nu

Vegoland

”Vägen till Vegoland” är ett väl redigerat 20-sidigt häfte från Förbundet Djurens Rätt. Det pläderar för vegetarisk mat. Vi läser:

”Genom att öppna det här häftet har du tagit ett stort steg mot ett av ditt livs viktigaste val. Ett val som du inte bara gör för dig själv, utan även för djuren och planeten vi lever på.

Den här guiden ger dig inspiration och praktiska tips på vägen till Vegoland. Här finns information om hur djuren i matproduktionen behandlas, vad du kan äta i stället för kött och hur valet av mat påverkar miljön.

Framför allt visar det här häftet att det finns ett annat val. Idag är det nämligen lättare än någonsin att bli vegetarian. Det finns så mycket att lägga på tallriken som inte skadar någon. Mat som är positiv, miljövänlig, ny, spännande – och väldigt, väldigt god!”

Två världsbilder

Enligt en inom vetenskapen idag dominerande uppfattning är medvetande endast ett elektrokemiskt fenomen, som uppkommit genom slumpprocesser under evolutionens gång.

Men enligt några tänkare, filosofer och vetenskapsmän är medvetande-

Utvecklingsarbete i Kina

Yunnan Institute of Development är ett internationellt vuxenutbildningscenter som erbjuder ett 11 månader långt *Development Instructor (DI)* program. Programmet varierar studier med praktiskt arbete i ett av institutet drivet utvecklingsprojekt kallat ”Child Aid”. Både institutet och projektet ligger i Yunnan – en av Kinas fattigaste provinser. Deltagarna förbereds vid institutet för att utföra biståndsarbete i fattiga landsbygdsområden samt i HIV/AIDS-projekt och erbjuds även att efter slutfört program fortsätta sitt volontärarbete i antingen Indien eller Zambia. Arbetet i projektet kan innehålla undervisning, hälsa-och hygieninformation, förebyggande arbete mot sjukdomar så som HIV/AIDS, utbildning av forskollärer etc.

Kontakta:
Aasa@volunteerchina.org

Rättelser

I. På sidan 9 i nr 6, 2005, har min namnteckning fallit bort i motiveringsrutan för klokpriset. Den brukar alltid stå längst ner.

II. På sidan 28 i nr 1, 2006, högra spalten har roten ur-tecknet fallit bort på två ställen i Roger Viklunds artikel så att där nu bara står siffran 3.

III. Roger Viklund har meddelat att han inte bygger avsnittet om gnostiken mest på Henry T. Laurency, som jag skrev; han bygger på Laurency enbart i inledningens sammanfattning av vad esoterik är. Det resterande bygger i huvudsak på Kurt Rudolf, Elaine Pagels, Freke och Gandy samt källmaterial, främst från Nag Hammadi.

SM

substansen själva världsgrunden, vari all så kallad materia existerar som idéer, föreställningar.

Medvetande ses då som det ursprungliga som har intelligens och förmåga att skapa – samma verklighet som är ditt eget inre väsen, du själv.

SM

Frid vare med alla varelser!

Buddhistisk hälsning

Buddhismen är genomsyrad av en anda av fri undersökning och fullständig tolerans. Den är det öppna sinnets och det medlid-samma hjärtats lära, som lyser upp och värmer hela universum med sina båda strålar, vishet och medlidande, och som sprider sitt milda ljus över varje varelse som kämpar i födelsens och dödens ocean.

Narada Maha Thera

Om människor överallt i världen kunde för-mås att ägna en halvtimme om dagen åt meditation på allkärleken, skulle vi få se större framsteg i riktning mot världsfreden än internationella överenskommelser nå-gonsin kommer att ge oss.

Francis Story, buddhist

Buddha återgäldade alltid ont med gott, hat med kärlek. Han visade alltid medkänsla med andra varelser. Han sa: "Om någon gör mig illa på grund av dumhet, så skall jag skydda honom genom gränslös välvilja och kärlek. Ju mer ont som kommer från ho-nom, desto mer gott skall komma från mig! Jag vill alltid ge ifrån mig doften av god-het."

Amita Nisatta, svensk buddhistnunna

Enligt buddhismen är fullkomlig lycka vårt sanna tillstånd, vår verkliga natur.

Marcel Sirander (Tao Wei)

Det finns inga gudomliga uppenbarelsen. Buddhismen förkastar helt och hållet tron att sanningen skulle kunna uppenbaras av en gud eller en ängel för en gynnad eller utvald person. Mänskligheten har aldrig emottagit någon uppenbarelse annat än ur de vises mun, dessa människosläktets höga lärare, som av egen kraft höjt sig till andlig och moralisk fullkomning och av vilka de största kallats världsupplysande Buddhaer. Den sista av dessa världens ljus var Buddha Gotama.

Subhadra Bhikkhu

Det som återföds är vår "livsvilja" och vår moraliska karaktär.

Subhadra Bhikkhu

Två musiker till minne

Robert Martin

Någon gång i mitten av 80-talet fick jag en musikkassett för anmälan i Sö-karen. Det var *Great Peace*, av en för mig okänd musiker vid namn Robert Bob Martin. Lite senare kom hans an-dra kassett, den hette *Divine Light*. Båda kassetterna får räknas till gen-ren "New Age-musik". De innehåller både stillsamma, suggestiva meditativa stycken och mer livliga. Sättningarna är omväxlande: Flöjt, stålgitarr, elpiano, gitarr, sång och kör med entonigt mässande mantran som har en närmast hypnotisk verkan.

Robert Martin hade sina egna idéer om musik. Hans Brattberg gjorde en intervju som publicerades i Smålandstidningen den 8 februari 1991, med rubriken *Med Bach kom "stressig" musik*. Där citeras Roberts syn på musiken:

"Den västerländska musiken som föddes med Bach innebar ett brott mot Naturen. Sedan urminnes tider hade musikens syfte varit att harmonisera och balansera männis-kan. Men då gjordes den om för att skapa spänning och upphetsning. Därför ökar dagens västerländska musik bara på vår stress, som just beror på vårt främlingskap inför det naturliga, säger Bob, som i stället ar-betar efter antika principer." Robert stämde därför sitt elpiano efter ett an-tikt system som han rekonstruerade, med impulser från indisk musik.

Robert var född 1934 i en präriestad i Kanada. Som jazzmusi-ker hade han spelat med kända stjär-nor. Jag vet inte hur han sedan ham-nade i Stockholm. Där ägnade sig han åt att komponera och spela med svenska musiker, samt homeopati och annan alternativ helande verksamhet. Jag träffade aldrig Robert, men talade i telefon med honom någon gång.

De båda kassetterna kom att tillhöra mina favoriter inom New Age-musiken. De blev som gamla trogna vänner som jag återhörde många gånger under åren.

Juldagen 2004 kände jag för att lyssna på dem igen och spelade båda i en följd medan jag satt vid datorn. Jag upplevde starkt den unika

kvaliteten i hans musik, och undrade om han publicerat något mer. Jag sökte på nätet, och fann till min sorg en döds-notis. Kontakt med en av hans vänner i Stockholm gav mer upplysning:

Robert tyckte vintern i Stock-holm var för kall och brukade därför på hösten åka till vänner i Colombia. Han dog av hjärtinfarkt i Medellin 26 mars 2002. Man fann honom i hans lä-genhet, sittande död i lotusställning. Han begravdes på en vacker kyrkogård i Medellin, kallad "Campus of Peace".

På webbsidan

<http://hem.passagen.se/osmusic> finns noter och texter till ett urval av hans musik. Roberts båda kassetter är fortfarande gamla kära vänner som jag gärna återkommer till, lika sköna att höra nu som för 20 år sedan. De börjar bli slitna, jag får se till att föra över dem till CD i tid...

Nils Johnsson

Nils Johnsson i Tockarp var okänd för mig tills jag läste hans dödsruna i Kristianstadsbladet den 12 mars 2004. Fotot visar en man som ser ungdom-lig, glad och pigg ut, vid kaffebordet på sin hundraårsdag. Nils blev 101 år. Han bodde hela livet på den släktgård där han föddes. Han brukade jorden, vårdade skogen, arbetade som möbel-snickare och började som pensionär att snida trägubbar. Han älskade gården och hembygden, där han var känd för sin humor och berättarkonst och all-mänt gick under ärenamnet "Tockarpa Nisse". Musiken var ett stort intresse. Han fick Sveriges Kyrkosångar-förbunds guldmedalj efter att ha sjungit i 60 år i Glimåkra kyrkokör. Inför hundraårsdagen spelade han sin egen komposition "Tockarpsvalsen" på sitt kära piano.

Men det som mest fångade mitt intresse i dödsrunan över Nils Johns-son var hans recept för ett långt liv, som han tydligen själv levde efter: *Ha många intressen, röra sig mycket, och skratta tjugo minuter om dagen.*

Det kallar jag verklig levnads-konst!

Nils-Olof Jacobson

Bokfloden

Hur blir framtiden?

Ragnarök eller världens chans. Om hotade livsvillkor och nya möjligheter. Red. Åsa Brandberg. Humanistiska förlaget, Munka Ljungby 2005.

"Vad är meningen med högt indu-strialiserade samhällen om den ekonomiska produktionen inte leder till en livsduglig framtid?"

Det frågar sig denna bok, som inne-håller en samling texter från människor en-gagerade i så kallade alternativa gruppe-ringar i Sverige, representerade av bl.a. Föreningen framtiden i våra händer, JAK, Miljögruppernas Riksförbund MIGRI, Solidarsystemet och Forum för system-debatt.

Tydligt har de bidragande förfat-tarna och fotograferna på grund av det idea-listiska syftet ställt sitt material till förfo-gande; en del stoff har tidigare publicerats i Miljömagasinet.

Redaktören Åsa Brandberg, som även bidrar med flera egna texter, skriver om risken att förlamas av alla hotfulla tecken: brist på vatten, olja, livsmedel; so-cial utslagning, fattigdom, terrorism och väpnade konflikter.

Men det finns alltså även möjlighe-ter, menar Brandberg, till en "natur-inspirerad vision om pengar som inte kan köpas för pengar – samt en påföljande eko-nomi som ger hållbar resurshushållning och gynnar demokrati och ekologisk teknik."

Här får alltså representanter för detta nytänkande möjlighet att formulera sig.

Själv efterlyser jag dock ett stramare redaktörsskap, eftersom texterna nu spre-tar ganska markant åt olika håll. Boken börjar dessutom ganska förvirrande genom ett fiktivt framtidsscenario, "den ödesdigra julidagen 2055", följt av en text om "epok-görande paradigmatiske förändringar kring 2020", där statistiska fakta bildar basen för fantasiövningar som ger läsaren tvek-samma signaler: skall detta läsas som se-

riösa bidrag eller inte?

Men ändå finns flera givande tex-ter, exempelvis Ove Svidéns text om penningväsendet, där han noterar hur många så kallade riksbanker och central-banker som egentligen är privatägda, ex-empelvis amerikanska Federal Reserve. Svenska Riksbanken skapades några år ef-ter trettioåriga kriget, och enligt Svidén var grundplåten de rövade krigsbytena!

Åke Mobrandt noterar i sin text att räntetagande till att börja med var förbu-jdet inom kristendomen (liksom det är inom Islam), därefter gällde förbudet ränta över viss nivå; 1734–1907 var enligt svensk lag räntetagande på över 6% förbjudet.

Kravet på ständig tillväxt kommer, menar Mobrandt, som en "direkt conse-kvens av räntekostnaderna". Räntekostna-derna måste nämligen betalas med ökad produktion. Vilket betyder ett underförstått krav på ständigt ökad konsumtion, vilket i sin tur betyder en "utarmning av våra överlevnadsresurser".

Boksribenterna föreslår, såvitt jag förstår, en räntefri ekonomi, sammanvävd med en ekologisk livssyn. Brandberg skis-serar i boken på det alternativa penning-systemet Solidar, som enbart skall åter-spegla "verkliga" värden. Själv har jag inte hört talas om detta system förrän vid läs-ningen.

Hans Hernlycke menar att hemliga avtal har stoppat mycken alternativ teknik-och energiutveckling, bl.a. vätgasdrivna bussar och elbilar. Trots att utvinning från och utvecklande av alternativa energikällor sannolikt hör framtiden till, då oljan som bekant är på väg att bli en allt dyrare brist-råvara.

Bo Fredberg, slutligen, skriver om en växande folkhälsofara: mobiltelefonins strålning. Elöverkänsligheten brer ut sig i samhället. Lösningen är, enligt Hernlycke, att samhället snarast inför lågstrålning, fredade zoner. Men när detta behov ställs mot telefonbolagens kommersiella intres-sen, är det då möjligt att skifta framtids-verklighet? En senare sektion i boken tar just upp frågan om möjligheterna att kom-plettera den föga fulländade representativa demokratin med fler direktdemokratiska processer.

Sammanfattningsvis: nyttiga frågor från ett alternativtänkande Sverige som säl-lan får komma till tals i större me-diasammanhang.

Gunnar Martin Aronsson

Vakna upp!

Se med öppet sinne. Anthony de Mello. Litteraturhuset. Övers. Karin Ashing. Litteraturhuset 2005.

Anthony de Mello (1931–1987) var en indiskfödd jesuitpräst, meditationslärare och inte minst en medryckande föreläsare, vars böcker – trots eller tack vare svartlist-ning från Vatikanen – idag har sålts i över två miljoner exemplar.

"Se med öppet sinne" är en textsam-manfattning av en fyradagarskonferens som de Mello ansvarade för året innan han avled. Boken har av den anledningen en markant talspråklig prägel.

Huvudtesen är att vi nästan alla be-finner oss i en andlig sömn. Vi behöver vakna.

Orsaken till att vi fortsätter sova är helt enkelt den, menar författaren, att vi tror att det vore alltför obehagligt att vakna upp ur illusionerna vi lever genom.

Några egentliga väckarklocks-tekniker finns dock inte; det handlar snarare om att öka sin medvetenhet om att varje teknik och fasthållande av föreställ-ningar innebär ett hinder för uppvaknan-det.

Den intresserade läsaren märker för-stås släktskapet med zenbuddhism och kris-ten mystik, där upplysningen är en spon-tan illumination mer än ett resultat av att följa regelboken. Men även hinduismen är central för de Mellos överetygelse, att det psykologiska jaget och det själsliga jaget är två kvalitativt väsensskilda entiteter.

Med hjälp av liknelser och humo-ristiska vardagshistorier levandegör de Mello vårt sökande efter livsmening och kärlek. En inspirerande läsning.

Gunnar Martin Aronsson

Ett nytt liv

Förändringens gåva. 10 grundpelare för ett nytt liv. Marianne Williamson. Övers. Cecilia Lyckow Bäckman. Energica förlag 2005.

Marianne Williamson är bekant för många svenska läsare – främst genom sin bok "Åter till kärleken" (sv. 1993), i vilken hon introducerade sin uttolkning av den andliga läran ACIM:s (Mirakelkursens) principer för vardagsbruk.

Nu, över ett decennium senare, tittar hon i backspegeln och jämför var hon stod då och var hon står nu. Framförallt har attacken mot World Trade Center inträffat sedan dess, liksom dess pågående efterspel, det s.k. kriget mot terrorn. "För en del människor kan vår tid kännas som det stora slutet, kanske till och med den slutgiltiga domedagen", skriver hon.

Hur skall vi finna en acceptabel andlig tolkning av vad som verkar obegripligt? "Var är all den där kärleken som du tror så mycket på nu då?", skriver hon retoriskt, som vore det en hånfull skeptiker som frågade.

Men, och det är det intressanta: till skillnad från många nyandliga företrädare blundar inte Williamson för sin egen smärta. Hon lever och kämpar med sig själv. Och svarar själv på frågan om var kärleken finns: "Dold djupt inom oss och bara väntar på att släppas fri. Mörkret är en inbjudan till ljus, och det åkallar anden inom oss alla."

Att söka ändra andra är som att försöka ändra den på duken projicerade filmen istället för att ta itu med projektorn, sig själv. Hur mycket av dömande kan jag avstå ifrån? I samma ögonblick som min dömande tanke annulleras, inträder, menar Williamson, kärleken. Denna förändring är möjlig genom att träda över tio inre broar.

Dessa är: från att glömma vilka vi är till att minnas vilka vi är, från negativa tankar till positiv kärlek, från ångslan till försoning, från att be Gud att förändra världen till att be Honom förändra oss, från att leva

i det förflutna och i framtiden till att leva i nuet, från att fokusera på skuld (hos andra och hos sig själv) till att fokusera på skuldfrihet, från separation till relationer, från andlig död till pånyttfödelse, från "din plan" till "Guds plan" och från den vi var till den vi håller på att bli.

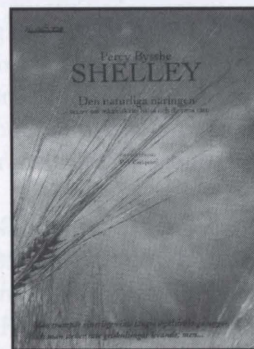
Williamson väljer att exemplifiera med utmaningarna i sitt eget liv. Svårigheten att vara en "god" förälder, att drabbas av medelålderns övergångsbesvär, systemens bröstcancer, faderns död. Hon försöker inte att utge sig för att vare sig "bättre" eller "sämre" än någon annan.

Den centrala övertygelsen hos författaren är att den yttre världen aldrig kan ge oss inre frid, oberoende av hur mycket framgång, status, pengar och beundran vi eventuellt kan plocka ihop som poäng under en livstid.

Vad vi behöver är kärlek, men inte vad som "normalt" kallas kärlek, inte kärlek som prestation och belöning – utan miraklet i att jag inser från hjärtat att vi är kärlek. Och hjälp med att träda över dessa tio "broar" kommer, menar hon, när vi ber den Helige Ande om hjälp.

Det är en bok, vars uppriktiga predikningar och djärvt självutlämnande tilltal knappast kan undgå att påverka läsarna, vare sig dessa accepterar allt i Williamsons mirakelkursideologi eller inte.

Gunnar Martin Aronsson

Vegetarisk idealism på 1800-talet

Percy Bysshe Shelley (1792–1822) var en uppmärksam engelsk romantisk poet. (30 år gammal omkom han under en segeltur.) Han skrev den lilla boken *Den naturliga näringen* – texter om människans hälsa och djurens rätt. Den har utgetts (2004) i en svensk översättning av Erik Carlquist på förlaget h:ström (Skolgatan 41, 903 27 Umeå). Ett förord i Shelleys anda har skrivits av förläggaren, Johan Hammarström. Han säger bl a att den grundläggande re-

formen i samhället måste bli en kostreform.

Det är intressant att erfara att en aktiv vegetarisk idealism fanns i England redan i början av 1800-talet. Shelley har samtida källor till de informationer han ger.

Man kan känna stor sympati för den unge idealistiske poeten, även om det finns en del överdrifter i hans framställning, och även felaktigheter (så t ex är sjukdomar inte ärftliga; förvärvade egenskaper går inte i arv).

Översättningen är ibland knepig, men det är lätt att ryckas med och känna att Shelley talar viktiga sanningens ord.

Man känner ofta igen sig i Shelleys argumentering, t ex när han gör iakttagelsen att människan anatomiskt liknar de växtätande djuren och inte i några avseenden de köttätande djuren. "Hon har varken klor att gripa sitt byte eller särskilt vassa tänder att slita sönder de levande fibrerna med." Människan är alltså så att säga av naturen avsedd att vara växtätare.

Människor mår inte bra av att äta kött, det är Shelley övertygad om. Köttätande ger både fysiska och psykiska sjukdomar. Om man däremot lever sunt och riktigt vegetariskt så kan själva känslan att finnas till vara en oavbruten njutning.

Den vegetariska födan är också välsmakande, upplyser Shelley. "Njutningarna i en middag med potatis, bönor, ärtor, rovor, sallad, med en dessert av äpplen, krusbär, jordgubbar, vinbär, hallon och på vintern apelsiner, äpplen och päron är mycket större än man tror."

Kött kan inte ätas utan avsky om det inte förändras med hjälp av eld och olika smaktillsatser, noterar han. Och vanan att "förändra vår mat med hjälp av eld" gör att vår aptit inte längre visar oss vad som är lämpligt att äta.

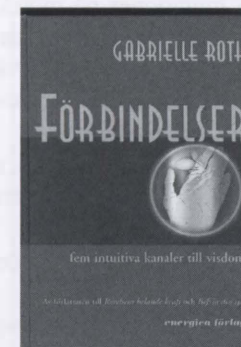
Vegetarisk kost ger hälsa, anser Shelley, och den är också moraliskt riktig.

Vi skulle idag behöva (bl a) poeter med Percy Bysshe Shelleys idealism. Människans brist på empati gentemot djuren är förfärande och oförklarligt stor. Shelley framstår som en riktig människa.

SM

Människans ursprung, liksom ursprunget till det universum av vilket hon utgör en del, är invecklat i en ogenomtränglig mystik.

Percy Bysshe Shelley

De fem rytterna

Förbindelser. Fem intuitiva kanaler till visdom. Gabrielle Roth. Övers. Cecilia Lyckow Bäckman. Energica Förlag 2005.

Den amerikanska danspedagogen Gabrielle Roth myntade en gång begreppet "de fem rytterna", varmed hon avsåg följande: flödande, stackato, kaos, lyrik och stillhet. "Det var ett språk som bodde i min kropp, berörde mitt hjärta, förvandlade mina tankar, befriade min själ och fick min inre gnista att flamma upp."

Hon skriver att det tog en lång tid att översätta de fem rytternas abstrakta visdomar till konkreta bilder och fysiska övningar som människor kunde uppleva och förkroppsliga. Rytterna hjälpte andra att läka sig själva.

Dansen är alltså enligt Roth en form av esoterisk kunskapsväg, och ett sätt att återerövra den intuitionsförmåga som alla enligt Roth är födda med. Att röra sig i dansflödet är att släppa kontroll, föreställningar om mål, prestation och identitet för att istället överlämna sig åt rörelsen: "Att dansa så är att uppleva Gud, den råa kraften, den energi som universum är byggt på. Dess kraft, dess oändliga visdom, blir en del av dig."

Det är alltså inte att förundra sig över, att hon låter boken interfolieras av citat från sufimystiker som Rumi och konventionsupphävarare som Osho, likaväl som den spontana prosans mästare, beatförfattaren Jack Kerouac. Roth nämner själv, hur hennes intuitiva förmåga – som hon var klar över redan i barndomen – påverkar henne dagligen och stundligen till att leva i de fem rytterna, som också innebär fem förbindelser med det gudomliga eller andliga.

Gabrielle Roth är emellertid samtidigt en person som är klart förankrad i det fysiska, hon menar att vi bör stå med ett ben mitt i vardagens konkreta verklighet, där sjukdom, smärta och död är ett faktum,

och ett annat i den andliga realiteten. Genom att låta kaos presentera sig utan att göra motstånd kan vi betrakta dess verkningar som något utanför oss, som om vi var i stormens öga.

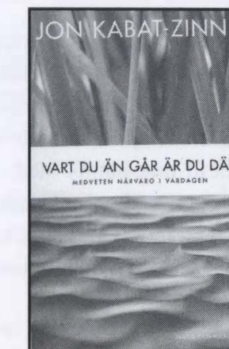
"Vi måste lära oss av fåglarna som svävar i skyn och känner jordens dragningskraft i varenda cell samtidigt som de använder visdomen från båda världarna som inspiration för sin flykt."

Stillheten är den vi kommer att uppleva att vi "är" på essensnivå – fastän vi kanske inte lagt märke till detta förrän vi varit genom rörelsens flödande, stackato, kaos och lyrik, d.v.s. de fyra första rytterna.

I Roths värld finns det plats för svett, trummor och kroppslig tyngd och närvaro såväl som för andens extraordinära lätthet, frihet och extas.

"Förbindelser" kanske inte tillför något unikt i kunskapsväg, men efter läsningen går det i alla fall lättare att förnimma hela tillvaron som en kosmisk dans.

Gunnar Martin Aronsson

Medveten närvaro

Vart du än går är du där. Medveten närvaro i vardagen. Jon Kabat-Zinn. Övers. Ann Björkhem. Natur och Kultur 2005.

Boken publicerades ursprungligen 1994 och handlar om begreppet mindfulness, medveten närvaro, enligt författaren Jon Kabat-Zinn en "urgammal buddhistisk metod". Meditation avkläds sin ursprungligen sakrala prägel och sägs handla om "att vara sig själv och att veta lite grand om vem man faktiskt är".

Kabat-Zinn är verksam som docent i medicin och leder en stressklinik vid Massachusetts universitet. Vid kliniken använder han meditation som ett verktyg till framförallt stressreduktion. Häri ingår "att utmana och uppmuntra människor att bli sina egna auktoriteter, att ta mera ansvar för

sitt liv, sin kropp och sitt välbefinnande".

Enligt förlagspresentationen har studier vid Karolinska institutet visat, att mindfulnessmetoden har en positiv effekt vid stressrelaterade tillstånd.

Boken är indelad i tre sektioner. Den första delen behandlar skälen till att man börjar utöva eller fördjupa medveten närvaro, den andra delen presenterar några grundläggande meditationsövningar och den tredje "erbjuder en rad tillämpningar av och perspektiv på medveten närvaro i vardagen". Innehållselementen överlappar och understödjer dock varandra, och sektionsindelningen kan därför knappast betraktas som kronologisk. Snarare känns det naturligt, att kunna vända tillbaka till ett tidigare textavsnitt och ånyo studera det.

Nästan varje kapitel avslutas med rubiken PRÖVA, exempelvis att prova ligande meditation vid andra tider på dagen än före sängdags, i en annan miljö, exempelvis ute i naturen, och i såväl sol som regn. Jag tycker att "Pröva"-avsnitten är bra, eftersom de alltsomoftast utgår från frågor istället för direktiv. Exempelvis den i mitt tycke viktiga frågan: "Är jag verkligen medveten om ögonblicket eller ägnar jag mig bara åt ett själlöst upprepande av meditationsövningar och förväxlar formen med innebörden?"

Kabat-Zinn inspireras också av vissa västerländska filosofer och författare som Emerson, Walt Whitman och Henry David Thoreau, vars verk "Skogsliv vid Walden" citeras flera gånger. Sannolikt anses dessa män bära vittnesbörd om medveten närvaro. I övrigt har författaren klippt in för ämnet belysande texter från zenmästaren Dogen, Lao-Tzu, Mahatma Gandhi och Albert Einstein.

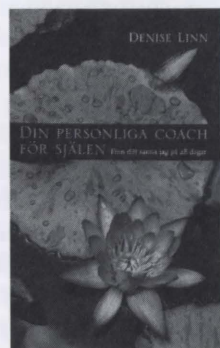
Ett intressant avsnitt handlar om folksagens dolda sida, den som vetter åt symboler och arketyper. En folksaga är i hög grad trading och överförande av kunskap och värden från generation till generation. Enligt Kabat-Zinn handlar folksagorna, i likhet med meditationen – i sin funktion av att påverka det undermedvetna hos lyssnaren – om hur man genom inre mognad och insikter "under resans gång" kan lära sig bli en mer hel människa, och där det själsliga, andliga (psykiska) och kroppsliga kan förenas till en harmonisk enhet.

Jon Kabat-Zinn synes veta vad han talar om, han började meditera redan som tjugoåring och besökte flitigt så kallade retreats. Idag har han, förutom sina professionella erfarenheter även gått igenom föräldraskapets mödor. I detta har han nöd-

gats inse, att en av de bästa meditations-möjligheterna skapas genom att få barn: "Så fort man har lyckats räkna ut hur man ska klara av en viss situation växer de ifrån den och in i en annan som man aldrig har upplevt förut. Man måste ständigt vara på alerten, ständigt närvarande och medveten, så att man inte håller fast vid en bild som inte längre går att tillämpa."

Så det kan ju vara intressant att veta, att även många som inte tror sig meditera alls enligt Kabat-Zinn förvisso utövar konsten medveten närvaro!

Gunnar Martin Aronsson

Ditt sanna jag

Din personliga coach för själen. Finn ditt sanna jag på 28 dagar. Denise Linn. Övers. Eva Trägårdh. Forum 2005.

Denise Linn, av cherokeeindianskt ursprung, har ett dramatiskt förflutet. Hon växte upp i en miljö präglad av slum och övergrepp. När hon var 17 år blev hon skjutten av en efterlyst våldsmän. Hennes nära döden-upplevelse fick oanade följder: hon började enligt egen utsago uppfatta energifält kring såväl djur som föremål, vilket bidrog till hennes framtid som efterfrågad healer och feng shui-konsulent. I USA tillhör Linn gruppen nyandlighetscelebriteter med fjorton utgivna böcker i varierande ämnen, varav två funnits översatta till svenska.

"Din personliga coach för själen" är ett attraktivt upplagt smörgåsbord av nyandlighet. Utgångspunkten är, en smula paradoxalt för ett träningsprogram kan tyckas, att det inte finns någon väg till lycka, eftersom "lycka är vägen"; den är en resa, inte ett mål. Men, menar Linn, det finns ofta hinder för den vetskapen. Och den aktuella själsoachingen skall således hjälpa till att undanröja de hindren.

Boken är intrikat uppbyggd: Varje dag får ett eget textavsnitt. De 28 dagarna sorteras in i fyra större veckokapitel, som samtidigt svarar mot de fyra elementen "för jag tror att våra minnen, föreställningar och känslor på något mystiskt och fundamen-

talt sätt är kopplade till naturens element", skriver Linn, som använt sig av metoden i många år i egenskap av terapeut. Hon fortsätter: "Genom att aktivera dessa element inom oss kan vi också aktivera vår själ."

En vecka i luftens element skall sålunda fokusera mental (tankemässig) rening, en vecka i vattnets element skall ge utrymme åt emotionell rening, en vecka i eldens element skall ge rymd åt andlig rening. Slutligen skall en vecka i jordelementet ägnas åt kroppslig rening. Till sist finns tre svårighetsgrader, så att läsaren kan välja själv, hur mycket tid han/hon kan och vill lägga ned på programmet.

Läsaren sporras och inspireras genom dagarna av olika förelagda övningsuppgifter, av affirmationer samt av att föra dagbok. I processdagboken skriver man ner aktuella tankar och känslor av måhända inre motstånd och svårigheter. I glädjedagboken dokumenterar man de fina, meningsfulla eller magiska ögonblicken. Efter de 28 dagarna föreslår författaren att man avslutar det fullbordade kretsloppet med en ceremoniell *vision quest*, ett slags indianskt präglad utomhusmeditation för att ta emot själsliga budskap.

Ett kompakt program, som säkerligen kräver en hög grad av självdisciplin för att kunna genomföras. Linn uppmuntrar oss dock att förlåta oss själva för att vissa övningar eventuellt inte harns med och istället vara nöjda med vad som åstadkommit.

Ja, intresserade kan ju prova själva.

Gunnar Martin Aronsson

En brevväxling

Vaktmästaren och professorn brevväxlar. Kring livsfrågorna och världsbilden. Björn Vilson och Bengt Hubendick. 327 sid.

Eget förlag. ISBN 91-631-8155-X Utgivningsår 2006.

Som titeln signalerar är detta en brevväxling mellan Björn Vilson, självlärd filosof, f. d. vaktmästare vid Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg och Bengt Hubendick, tidigare chef för Naturhistoriska museet i samma stad och efter pensioneringen fortsatt aktiv, bl.a. som flitig föreläsare och författare.

Initiativet till brevväxlingen kom från Vilson 1987, då han sedan lång tid önskat diskutera sin livsfilosofi med en vetenskapsman.

Hubendick företräder den gängse naturvetenskapligt-biologiska och ateistiska synen på världen ("evolutionen verkar blint, utan mål eller avsikt" via "slumpmässigt

uppkomna mutationer på molekyllär eller kromosomal nivå") medan Vilson menar att världen är genomsyrd av ande, vilken planmässigt utvecklar livet via en evolutionär process.

Idén att den ena parten möjligtvis skulle kunna övertyga den andra som sin hypotes riktighet faller strax:

Hubendick har en lika cementerad övertygelse som Vilson har.

Men, som den förre upprepar då och då: "Vad vi kan göra är att respektera varandras syn."

Under det övergripande temat livsfrågorna och världsbilden avhandlas ämnen som: slumpen eller Gud? Hjärna och medvetande, existerar det en fri vilja?, befolkningsexplosionen, kloning och forskareetik, m.m.

Medan åren går vävs dagsaktuella händelser in i korrespondensen; Clinton installerar, Öresundsbronns tillblivelse ifrågasätts, lokala naturupplevelser och pågående projekt refereras.

Vilsons brev är mer emotionella och hjärtliga, medan Hubendicks är mer strävt artigt hållna. (Först 1993 avslöjar han exempelvis att han är hobbymålarare, d.v.s. att han likt Vilson har en konstnärlig ådra.)

På en psykologisk nivå förblir det en smula gåtfullt varför Vilson framhårdar att under sex år – visserligen med långa avbrott – upprätthålla brevväxlingen. Om han söker ett förstående öra för sina indisk-influerade tankar om kosmos essentiella identitet med människans jag, ja – då har han knackat på fel dörr.

Det för läsaren fruktbara är att vi tack vare boken har en pedagogiskt tacksam enkel replikväxling mellan två oförenliga världsbilder, som kan öka förståelsen varför de två tolkningarna inte kan överbryggas, i alla fall inte med nuvarande vetenskapmetodologi.

Hubendick bidrar med följande karakteristik av de två vänskapliga kombatanterna:

"Sökaren med drömmen om den kosmiska intelligensen och kärleken har bildat den enda polen. Biologen med en mer jordnära förankring har bildat den andra."

Martin Lönnebo, biskop emeritus i Linköping samt Emin Engström, professor emeritus i humanekologi, har båda skrivit var sitt förord, där de intygar, att en kontinuerlig dialog så som den här aktuella hur som helst är av väsentligt humanistiskt intresse – något som även denne anmeldaren kan skriva under på.

Gunnar Martin Aronsson

Existentialism enligt May

Den omätbara människan. Om människosynen i existentiell psykologi och terapi. Rollo May. Övers. Margareta Wentz Edgardh. Natur och Kultur, 2005.

Psykoanalytikern Rollo May (1909-1994) började under en arton månaders sanatorievistelse (tuberkulos) att studera filosofen Sören Kierkegaard och hans klassiska verk "Begreppet ångest" (1844). Dansken hade inte bara i likhet med Freud förstått det sätt som livs-ångesten uttrycker sig på, utan han hade också helt och fullt upplevt den. Därigenom kunde han ge en fullständigare gestalt av människans existentiella villkor.

I "Den omätbara människan", som nu återutges i Natur & Kulturs psykologiklassikerserie, vecklar May ut sin tolkning av existentialismen. Utgångspunkten är den terapeutiska: enligt May upplevde många psykoanalytiker de freudianska och jungianska modellernas begränsningar. Man "oroades av det faktum att de trots att de botade människor med hjälp av de tekniker de hade lärt sig, inte riktigt kunde förstå varför patienter blev friska eller inte blev det, eller vad som egentligen hände i patienternas liv".

De tvivel och den ångest som då – fortfarande enligt May – uppstod kunde endast bringas till jämvikt genom att terapeuten slutade vara fixerad vid teknikaliteter och begrepp. Istället borde analytiker och patient mötas så förutsättningslöst som möjligt. Den förre måste vara villig att ge upp sin mot patienten "distanserade" hållning och sina förutfattade teorier. Endast därigenom kunde en verklig dialog uppstå, och endast då skapades möjligheter för patienten att bli "mer" av den hon existentiellt är. För Sökarens läsare är kanske den terapeutiska aspekten av mindre intresse än Mays övergripande syn på till-

varon, men de två hänger förstås ihop.

Det kan vid första bekantskapen med May verka som om han i likhet med Freud har en materialistisk-biologisk förklaringsgrund till psyket. Originaltiteln *The discovery of being*, pekar dock hän mot det omätbara och gåtfulla hos människan. Den existentiellistiska aspekten upphäver enligt May "den gamla motsättningen mellan materialism och idealism".

Mycket av författarens redovisning bygger på hans ibland högst egna definitioner av psykologi- och filosofitermer. På liknande sätt som May kom att kritisera Freuds egenhändigt skapade begreppsvärld och tekniskt inriktade metodik för att skymma det mänskliga mötet tenderar May att skapa sig ett "Rollo May-rum", där begreppen s.a.s. inomrumsligt stöttar varandra och då bildar en hållbar struktur – men som vacklar betänkligt utanför samma kontext.

För att förtydliga: May presenterar i en essä Kierkegaard och Nietzsche som vore de hans ideologiska bröder, men han berör inte nämnvärt den förres starka influenser från kristendom eller den senares bekanta övermänniskoideal. Det som inte passar in i Mays modell undviker han klädsamt att lägga märke till. Mays exis-

tentialism är ett slags humanistisk strömning som rör sig tämligen fritt genom århundradena och som omfattar såväl Sokrates som författaren Dostojevskij och målaren van Gogh.

Å andra sidan menar May att det existentiella förhållningssättet är mer vetenskapligt och empiriskt än det freudianska (vilket Freud säkert skulle ha protesterat emot). Det i naturvetenskaps-sammanhang utbredda tvivlet huruvida psykologi skall kunna anses vara en verifier- och falsifierbar vetenskap eller "bara" en gren av humaniora värjer sig May emot genom att påstå att "varje vetenskaplig metod bygger på filosofiska antaganden".

Det visar sig efter hand att May egentligen avvisar den klassiska vetenskapsmetodiken, med uppdelning i ett forskande subjekt och ett objekt som blir utforskat, eftersom en sådan process just innebär "distansering".

En sådan metod skapar fackkategorier och därmed en klyfta mellan människa och människa, varvid existensen, själva "varat", förblir en fragmentiserad och djupt frustrerande upplevelse.

Gunnar Martin Aronsson

Var och en av oss kan vidga sin själ, frigöra sin fantasi och låta sin sympati och välvilja famna vida omkring. Det är dem som gör detta som mänskligheten slutligen vördar. Österlandet vördar Buddha, Västerlandet Kristus. Båda lärde oss att kärleken är vishetens hemlighet. Kristi jordeliv var samtidigt med kejsar Tiberius. Denne härskare använde sitt liv till allehanda grymheter och vämjeliga utsvävningar. Han ägde makt och prakt, och när han rynkade pannan darrade miljoner. Men han är glömd, utom av historikerna.

De som lever ett ädelt liv, om också på en oansenlig plats i livet,

behöver inte frukta att ha levat förgäves. Från deras liv utstrålar någonting, ett ljus som visar vägen för deras vänner, deras omgivning, kanhända för släkten långt in i framtiden. Många människor är för närvarande tyngda av en vanmaktskänsla, av känslan att individen inte kan uträtta något av betydelse i de moderna samhällenas väldiga maskineri. Detta är ett misstag. Individen kan faktiskt, om han är fylld av kärlek till mänskligheten, av vidsynthet, mod och ståndaktighet, uträtta en hel del.

BERTRAND RUSSELL

Angående Jesu uppståndelse

Att Jesus skulle ha överlevt korsfästelsen skulle vara ett större mirakel än att han uppstod från de döda. Har någon av er möjligtvis sett *The Passion of the Christ*? De som avrättade Jesus var rutinerade yrkesbödlar. De skulle aldrig ha lämnat ifrån sig Jesu kropp utan att först ha försäkrat sig om att han verkligen var död. Han hade redan innan korsfästelsen genomgått våldsam tortyr som sannolikt, som Mel Gibson skildrar det, utgjordes av gissling med s k niosvansad katt. Dessutom gjorde soldaterna en extra försäkran om hans död genom att borra ett spjut genom hjärtat på honom. Och som om det inte vore nog så gjorde Pilatus en extra kontroll av att han var död i samband med att Jesu vänner ville ta ner kroppen för att begrava honom. Det är med andra ord fullständigt osannolikt för att inte säga omöjligt att Jesus själv skulle ha rest sig ur graven, knuffat bort den jättelika stenen, slagit ner vakterna och sedan gömt sig undan och dött på någon avlägsen plats, för att lärjungarna skulle tro att han hade uppstått.

Att lärjungarna skulle ha rövat bort kroppen är inte heller möjligt, eftersom graven var hårt bevakad. Men om de på något mirakulöst sätt ändå skulle ha lyckats slå ner vakterna, rulla undan stenen och gömma bort liket, så måste det innebära att de under hela sitt efterföljande förkunnande varit fullt medvetna om att alltsammans var en enda massiv lögn som de själva hade skapat. Det finns inga som helst motiv för en sådan lögn, speciellt inte med tanke på att 12 av 13 apostlar inklusive Paulus utsattes för de mest grymma tortyrmeter, som hudflängning och korsfästelse. Och ända in i döden stod de alla fast vid det de hade lärt ut. Det är helt enkelt fullständigt osannolikt för att inte säga omöjligt att lärjungarna själva skulle ha rövat bort kroppen.

Och om det var någon annan som hade rövat bort den så skulle det ju bara ha varit för dem att ta fram den och bevisa att Jesus faktiskt fortfarande var död så fort som ryktet om hans uppståndelse började spridas, men det var det ingen som gjorde!

Så var vänliga att ge mig ett bra svar på vad som egentligen hände med Jesu kropp den tredje dagen efter hans död.

Gustav Ahlman

Svar:

Min grundsyn, när det gäller Jesus, är sedan länge att vi inte vet någonting om honom. Evangelieberättelserna i Bibeln, Apostlagärningarna, Paulus brev samt flera apokryfiska evangelieberättelser m m är inte skrivna i en historievetenskaplig anda, utan är trosvitnesbörd med avsikten att övertyga läsaren om att Jesus var Messias. Skrifter av det slaget ger inte någon kunskap om historiska händelser.

Allt man kan säga om Jesus blir spekulationer.

Om man ändå tar Bibelns berättelser om Jesus litet på allvar och tänker sig att där finns en sanning, så kan man säga följande.

Du utgår från Mel Gibsons film *The Passion of the Christ*, inte från Bibeln.

Du säger att det var "rutinerade yrkesbödlar" som avrättade Jesus. Påståendet har inget riktigt stöd i Bibeln.

Du säger att soldaterna borrade ett spjut genom hjärtat på Jesus. Nej, det finns inget i Bibeln som säger att spjutet gick genom hjärtat. Det står att "...en av soldaterna stack upp sidan på honom med sin lans..."

Du säger att Pilatus gjorde en extra kontroll av Jesus innan kroppen lämnades ut. Därom står inget i Bibeln. Det sägs bara i Markus att Pilatus kallade till sig officeren och frågade honom om Jesus verkligen var död; officeren bekräftade detta. Någon ytterligare undersökning gjordes inte.

Du säger att graven var "hårt" bevakad. Detta har inget stöd i Bibeln. Man kan mycket väl tänka sig att man gav vakterna någon sömndryck.

Om Jesus har funnits och om berättelserna om honom i Bibeln innehåller någon sanning, kan man mycket väl tänka sig att han inte avled på korset, utan var skendöd, alltså befann sig i ett dödsliknande tillstånd. Man kan också tänka sig att lärjungar, eller esséer, om han tillhörde eller hade tillhört det samfundet, rövade bort kroppen.

Mycket är alltså tänkbart. Men inget är säkert. Någon kunskap om Jesus har vi inte.

SM

Har Jesus inte funnits?

I Sökaren 1/2006, "Bibelns Jesus en sagogestalt" (sid. 24-29), ifrågasätter Roger Viklund att Jesus har funnits. Här vill jag framlägga ett par mothypoteser som diskussionsinlägg.

Korsfästelsen var på den tiden en vanlig avrättningsform. Jesu korsfästelse var en av många. Romarna brydde sig nog inte särskilt mycket om denne "guru", lika litet som vår historieskrivning kommer att bry sig om nutida gurus. Jesus var en man av stor betydelse endast för hans anhängare. Ur romarnas synpunkt försvann han i mängden.

Ett antal apokryfa och gnostiska skrifter, som inte har med Paulus-rörelsen att göra, omnämner Jesus. Dessa skrifter har i stor utsträckning förstörts av kyrkan, men i vår tid har många av dem återupptäckts genom skriftfynd i bl.a. Nag Hammadi.

En av dessa skrifter är Tomas-evangeliet, som mest innehåller Jesus-citat. När de första européerna kom till Kerala i Indien blev de mycket förvånade över att där påträffa en kristen församling, de s.k. Tomas-kristna. Deras tradition berättar att aposteln Tomas efter Jesu död tog sig till Indien för att stanna där. I ett stort katolskt centrum utanför Calutta hittade jag i biblioteket en bok*, där det stod att de Tomas-kristna hade många skrifter som kyrkan förstörde.

Kyrkan grundades i sin nuvarande form av Konstantin vid konciliet i Nicaea år 325. Hans enda intresse var att med detta skapa ett instrument för sitt maktutövande. Redan då började skriftutrensningen genom att bl.a. Arius' skrifter förstördes. Sedan har den urkristna gnosticismen bekämpats och dess skrifter förstörts i olika omgångar. Bl.a. blev Origenes' skrifter brända på 500-talet (kvar blev bara några censurerade latinska översättningar, jfr. min artikel "Origenes och reinkarnationstanken" i Sökaren 6/1998, sid. 15-17).

Med detta vill jag föreslå följande motargument:

1. Jesus var *ointressant* för romarna. Hans anhängare var vid den tiden inte flera än att gruppen hade en jämförelsevis ringa betydelse i dåtidens palestinska samhälle. Att kristna källor framställer rörelsen som redan då betydande kan inte anses vara objektivt.
2. Kyrkan har i sina bemödanden att undanskaffa texter, som visar att den ursprungliga läran var en annan än dess dogm, också undanskaffat skrifter som kunde stödja Jesu existens. Därmed kan även skrifter ha försvunnit som var ursprungligare än evangelierna.

Jan Erik Sigdell (Slovenien, www.christian-reincarnation.com)

* A.M. Mundadan: *History of Christianity in India*, Theological Publications in India, St. Peter's Seminary, Bangalore, 1984.

Att vara korrekt

Hur man förhåller sig till paradigmet

Alla är inte måna om att vara korrekt anslutna till paradigmet. Men en del är det. Ja, för många är det viktigt att ha åsikter, värderingar och kunskaper som stämmer med det rådande synsättet hos etablissemanget.

För flertalet kommer åsikterna och värderingarna automatiskt. Omgivningen styr dem. Deras personlighet utbildas under intryck av den omgivande miljön.

Vad är det då som är korrekt utifrån paradigmet?

Är det korrekt att tro på Gud? Nej, är man naturvetare, är det inte korrekt (såvida man inte tror på någon avlägsen Gud som inte ingriper i naturprocesserna) utan då skall man anse att världen har tillkommit genom mekaniska slumpändelser under lång lång tid, gynnsamma mutationer och naturligt urval – inte som följd av en skapelse av en högre makt. Är man teolog eller tillhör något religiöst samfund, kan man förstås kliva litet vid sidan av paradigmet och tro på något högre. Det går alltså att ställa sig vid sidan om, åtminstone om det gäller något slags kristen tro, som sedan länge har ett socialt anseende. Fast naturvetare menar nog i allmänhet att deras vetenskapliga paradigm har tolkningsföreträde framför religionerna, eftersom det enligt deras uppfattning är grundat på vetande och inte tro, samt är evigt giltigt – trots att nog de troende anser att deras religion har tolkningsföreträde, eftersom naturvetenskapen representerar en mer ytlig kunskap.

Med tanke på vetenskapens höga anseende i vår tid, medan religionernas förkunnelse ifrågasätts eller klart underkänns, är det säkert mest korrekt att ansluta sig till naturvetenskapens världsbild, åtminstone om man vill gälla för att vara upplyst och bildad.

Är det korrekt att tro på paranormala fenomen av olika slag? Vill man ansluta sig till naturvetenskapens världsbild idag, är det inte korrekt. Då avvisar man allt sådant (telepati, klärvoajans, förutvetande, healing m m) och säger att det rör sig om bluff, självbedägeri eller felbedömningar. Men kan det aldrig vara korrekt att tro på det "övernaturliga"? Nej, inte om man erkänner paradigmet i tiden, men om man är t ex teosof eller spiritist, är det korrekt inom gruppen. Är man kristen, är det korrekt att tro på vissa övernaturliga fenomen, såsom att Jesus gjorde underverk och uppstod från de döda. Men om man anser att naturvetenskapen har tolkningsföreträde, är det förstås korrekt att inte tro på något paranormalt överhuvud taget.

Om man själv har upplevt något paranormalt,

såsom telepati eller healing, är det vetenskapligt korrekt att ifrågasätta sina upplevelser och gärna tala om tillfälligheter-nas spel eller tänka sig att man har feltolkat sina upplevelser, hur tydliga de än är.

Är det korrekt att bedja till Gud? Ja, om man är "religiös", men vill man vara vetenskaplig kan man bara betrakta bön som en rörande meningslöshet.

Är det korrekt att intressera sig för "flygande tefat" och överväga att det kan röra sig om besök från andra världar? Är man kristen, är det inte korrekt, eftersom Bibeln inte talar om dessa ting, och tror man på vetenskapen, är det inte heller korrekt, bland annat för att avstånden i världsrymden är så stora att man inte kan tänka sig att intelligentare varelser från andra världar kan ta sig hit till vår planet – och varför skulle de ens försöka? Man bör alltid söka "naturliga" förklaringar till UFO-rapporter, dvs förklaringar som utesluter att det kan röra sig om besök från världsrymden.

Är det korrekt att tro på homeopati? Nej, åtminstone inte om man är svensk, eftersom paradigmet säger nej till homeopati, i alla fall i Sverige.

Är det korrekt att vara vegetarian? Tja, detta utgör en ovanlig avvikelse från det normala, men brukar numer tolereras. Ibland kan det till och med respekteras. Men är man avvikande i detta avseende, gör man klokt i att ligga lågt, inte kalla kött för likföda eller rikta människors uppmärksamhet på djurplågeriet inom köttindustrin, utan bara med en urskuldande min upplysa om att man inte äter kött och fisk.

Vill man ha korrekta meningar om världen, bör man i första hand ansluta sig till vad vetenskapen säger idag. Den korrekta ställer in sig i ledet, yttrar inga egna avvikande meningar, utan är en broder bland bröder. Han tror sig inte vara förmer än andra. Han gör som andra och förargar ingen.

Fast, är det nödvändigt att vara korrekt? Det kan ju vara roligt att tänka själv – och ibland nyttigt.

För min del menar jag att ateismen är ett besynnerligt tankefel, svårt att förstå rationellt, att paranormala fenomen med all tydlighet existerar, att "flygande tefat" är ett existerande men ännu oförklarade fenomen, mycket möjligt med ursprung i andra världar, att "ordlös bön" inte sällan blir besvarad, att vegetarism är nyttigt och etiskt riktigt.

Men jag är förstås en osympatisk person som inte gör som andra. Jag borde säkert veta hut.

SM

Böckerna Det Blå Ljuset och Diamanthjärtat

Av *Eivor Hansson*

Böckerna vilka utstrålar helande och utvecklande energier – enl läsare.

En "healingbädd" består av 4–6 eller 8 böcker av Diamanthjärtat. Användes så ofta som möjligt, minst en timme per gång. Från huvudet t o m fötterna. Ju fler böcker desto starkare energier.

Kommentarer från läsare:

o Bokpaketet var efterlängtat och när jag öppnade det blev det alldeles ljust i köket där jag stod. Det var som om en lampa hade tänts. Böckernas energier vibrerade i mina händer och jag använder dem dagligen i helande syfte. Om jag är irriterad och sur blir jag lugn, och har jag ont lägger jag böckerna mot det sjuka, t ex en arm, och värken försvinner.

Irene

o Så fick jag äntligen beställt böckerna och kände den fantastiska energin i dem och ut från dem. Det Blå Ljusets

energi har kommit till mig via kvinnovarelser. Jag ser dem i sina långa "lyseblå" sidenklänningar. De är fulla av kärlek och visdom. De har helande blått vatten som de håller över skadade jordområden, djur och skadade människosjälar. De har en uppgift att höja jordens vibrationer.

Eva

Avståndshealing

o En kvinnas rygg var skadad som om det var en puckel. Hon blev frisk. Hon hade sökt hjälp i många år av läkare men ingen hade kunnat hjälpa henne tidigare.

Maria

o En man hade brutit ryggen och låg i koma. När vi startade healing på avstånd exakt kl 16.00 upplevde hans fru, en god vän, läkare, sjuksköterska att något positivt hände och ställde frågan "vad hände nu?" Alla märkte en förändring som var positiv. Efter en tid var han på benen igen.

Förlaget Det Blå Ljuset, Nickelgränd 18 D 1 tr
162 56 Vällingby, eller beställningstelefon 08-87 77 41

Diamanthjärtat, antal..... à 250 kronor plus frakt
Det Blå Ljuset, antal..... à 250 kronor plus frakt
Mirakelmedaljong..... 15 kronor

☐ Intresse för kurs "På väg att bli mästare" 3 dagar

☐ Avståndshealing 250/v

Namn.....

Adress.....

Telefon

Gåvor

Per Torstensson-Devadas, 100:-, Astrid Johansson, 100:-, Asta Frode, 50:-, Dan Waern, 50:-, Kerstin Berglund, 50:-, Sigbritt Therner, 100:-, Per-Erik Andersson, 100:-, Leif Malmström, 300:-, Jan-Erik Höglund, 200:-, Stina och Sture Emby, 50:-, Annie Maxe, 100:-, Roland Taxén, 50:-, Marianne Edin, 50:-, Hans Nilsson, 100:-, Bernt Pettersson, 50:-, Halvar Areskoug, 250:-, Gun Bergdahl, 50:-, Jan-Erik Luft, 50:-, Zacharias P Lång, 25:-, Bo Eriksson, 100:-, Raimo Harisuo, 100:-, Enar Andersson, 250:-, Agnes Nordström, 250:-, Svante Silvén, 500:-, Ann-Marie Berg, 100:-, Gerry Nilsson, 50:-, Helge Mandelholm, 100:-, Lars-Göran Fridh, 100:-, Birgitta Södergårdh, 150:-, Rolf Axelsson, 100:-, Sigmund O:son Lif, 250:-, Alf Forsén, 250:-, Kalle Hamilton, 250:-, Jörgen Engvall, 150:-, Charles Borg, 100:-, Stig

Forsblom, 150:-, Gullevi Fahlander, 50:-, Berit Alm, 50:-, Ann Andersson, 100:-, Ingvar Anderberg, 150:-, Sten Händel, 300:-, Ivan Pettersson, 50:-, Eric Kennhed, 250:-, Lars Mattiasson, 150:-, Eva Glas, 50:-, Arne Bohlin, 50:-, Margareta Lind, 50:-, Ruth Kellerman, 50:-, Anders Pålsson, 100:-, Margareta Preinitz, 250:-, Herbert Jobäcker, 50:-, Birgitta Cube, 50:-, Martin Möllhausen, 50:-, Gunilla Wessén, 50:-, Lars Skough, 50:-, Ragnar Otterlind, 50:-, Hans Sjöstedt, 50:-, Elisabeth Slotte, 100:-, Anette Ärleby, 100:-, Björn Eriks-son, 250:-, Jan Teuber, 50:-, Elisabeth Lannge, 50:-, Erna Adebjär, 50:-, Lars-Ive Linder, 50:-, Anneli Brunberg, 50:-, Bengt MalmLöf, 150:-, Torborg Therner, 250:-, Bengt Friberg, 250:-, Rolf Garemark, 50:-, Berndt Eriksson, 250:-, Margareta Lund, 50:-, Nadja Ekwall, 50:-, Bo Andersson, 50:-, Gertrud Knepler, 50:-, Berith Boström, 50:-, Gerd Borg, 150:-, J E

Jansson Bilcenter, 250:-, Bo Axelsson, 100:-, Göran Ottosson, 50:-, Sven Rosén, 750:-, Margareta Forss, 50:-, Margareta Sjöström, 50:-, Folke Burstedt, 50:-, Margit Jonsson, 100:-, Bo Wikström, 250:-, Sören Jansson, 250:-, Bertil Ölund, 100:-, Adriana Bolinder, 100:-, Lennart Kalén, 50:-, Hanna Westh, 50:-, Kerstin Wadström, 100:-, Margareta Lönnerberg, 50:-, Juri J Radon, 50:-, F. Stout, 200:-, Gudrun Isaksson, 50:-, Reimar Adler, 50:-, Ulla Malmsten, 50:-, Yvonne Dahlqvist, 150:-, Thomas Anderson, 50:-, Evert Svensson, 250:-, Crister Gustafsson, 100:-, Ann-May Smeds, 100:-, Edvin Victorsson, 250:-, Ewy Wilhelmsson, 50:-, Rune Peterson, 50:-, Raimo Timonen, 150:-, Bengt Rundblad, 50:-, Jonas Liljegren, 750:-, Ragnar Wikman, 176:10, Reidar Stavby, 50:-.

Stort tack från red.

Jag är på resa
Det är allt jag vet
Ty livet döljer väl
sin hemlighet
Plågorna av frågorna
om varför, vart
och varifrån
fyller stund på jord
som vi fått som lån

Spegel, spegel på väggen där
säg mig vem bakom bilden är

Det stora trädet liknar föga
ursprungsfröet
för ditt vardagsöga
Inte ser du när du går förbi
hur det stora trädet
och dess yttersta förgrening
står med det första lilla fröet
i en evig och intim förening

Ett fragment är jag
av livet självt
som frukten är en del av trädet
Fel jag fattar mig
som ett ting i sig
och glömmer jord och rot och stam
varur jag en gång sprang fram

Min börda är så tung
och jag själv så svag
ty jag tror att det jag bär
är mitt
men att ingenting är jag
Befrielsen är här den dag
då jag ser att ingenting är mitt
men allt är jag

Frid är frihet från behov
ej tillfredsställelsen i sig
av de behov som driver mig

Dikter

Se, i mina öppna händer
håller jag all rikedom
men den knutna näven
förblir för alltid tom

När vi bugar oss i ödmjukhet
i insikten att ingenting vi vet
först då
kan vi på andra vägar ana
vad vi med tanken aldrig kan förstå

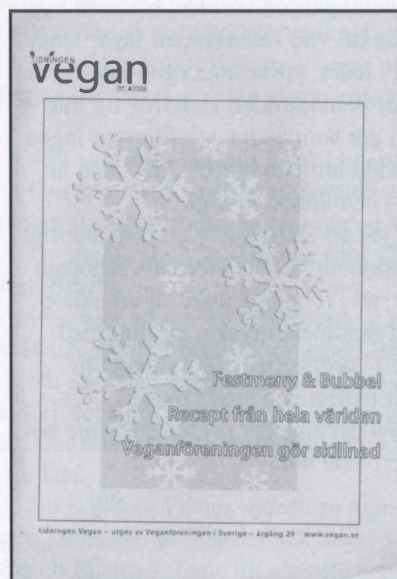
Hjälp mig knyta de ljusa punkterna samman
till ett nätverk av ljus med allt tätare maskor
att slutligt flyta ihop till ett helt
utan att mer släppa mörket igenom

Först när den stora stillheten kommer
börjar allting röra sig
Långsamt lyfter jag mina sinnen
mot den friska luften
Prövande börjar hjärtat slå
Darrande blottar sig huden för solen
Livsmusiken befaller blodet att pulsera
Välsignande breder sig ett stilla hav av tårar
över ögonens spruckna ökenlandskap
och himlen speglar sig däri

I det som inte är
är kraft
i tomheten är styrkan
i pausen mellan andetag
i längtans mäktighet
i allt vi ännu inte vet
och i det ljus som inte synes innan dagen

De ögonblick vi lever i
är som pärlor på ett halsband
men utan tråd
Så låt oss då med vällust vandra
ur och i vart ögonblick
utan tanke på de andra

ÅSA FREIJ

I Tidningen Vegan, nr 4, 2005, läser vi att Veganföreningen i Sverige nu, år 2006, har funnits i 30 år.

Veganer är de människor som inte äter eller dricker något från djurriket, inte kött eller fisk, men inte heller mjölk eller ost, inte smör eller ägg.

Följande är ett litet stycke ur en artikel av Ulla Troëng, som är föreningens ordförade och redaktör för tidningen:

"För djurens skull

De flesta djur tvingas tillbringa sina korta liv instängda under stressande och plågsamma förhållanden. Utnyttjandet av deras kroppar leder till skador, sjuk-

domar och lidande. De tvingas leva på en för dem onaturlig föda för att ge maximal tillväxt och vinst och transporteras under fruktansvärda förhållanden. Att sluta äta kött är ett steg i rätt riktning – varför inte ta nästa steg? Mjölkkor och höns är bland de mest plågade av djur i djurfabriken. Deras kroppar utnyttjas maximalt för mjölkproduktion och äggläggning under en kort, intensiv period. När de inte längre är lönsamma, dödas de, Inget djur på gårdar eller fabriker kommer undan slaktbilen eller slakthuset."

Hemsida: www.vegan.se

Från Internet

På skeptikerföreningen Vetenskap och Folkbildnings hemsida, www.physto.se/~vetfolk/index.html, ser vi att till Årets förvillare 2005 har utsetts Ella Bohlin, ordförande i Kristdemokratiska Ungdomsförbundet, "för hennes vilja att jämställa skapelsetro med vetenskap i svenska skolor".

"Bohlin intervjuades nyligen i tidskriften Humanisten, och sade då: 'Jag är kreationist. Men jag tycker inte att skolorna helt ska svänga om och ersätta Darwins lära med bibeln. Men jag tycker att man ska presentera båda förklaringarna utan att ta ställning för vilken av dessa läror som är korrekt.'"

VoF kommenterar att "detta är en oansvarig hållning hos en person i hög politisk ställning" och förklarar att "kreationism är en pseudovetenskap som försöker ersätta vetenskaplig naturhistoria med skapelsemodeller utan vetenskaplig grund".

Kommentar:

VoF gör det hos ateister och skeptiker vanliga misstaget att tro att motsatserna är Darwin (som har rätt) och Bibeln (som har fel). I verkligheten är motsatserna (1) en tro att världen kan förklaras som en följd av uteslutande mekaniska processer, utan någon intelligent skapande faktor, och (2) en tro att världen endast kan förstås genom att man antar en intelligent faktor bakom evolutionen. Man skall inte blanda in Bibelns speciella skapelsetro och Gudstro i frågan.

På föreningen FRIs hemsida, home.swipnet.se/~w-64518/, ställs frågan Vilka "går med i en sekt"?

Deras svar är:

"Det är inga speciella 'sökare' som hamnar i destruktiva rörelser, utan helt vanliga människor. Sökare är vi väl förresten alla mer eller mindre, i synnerhet unga människor. Det är ett tecken på en intelligent och naturligt nyfikenhet på livet.

Men – oftast är det sekten/gruppen som väljer Dig, inte Du som väljer dem:

1. De skickliga VÄRVARE Du möter tränar värvning så gott som dagligen. De inbjuder de flesta men satsar speciellt på dem som de bedömer kan bli bra nya

värvare. Det är inga 'konstiga' människor som är medlemmar, utan vanliga människor som Du och jag. De som tillåts agera värvare är dessutom noga utvalda. De är trevliga och ofta unga och vackra. Det är dem du möter!

2. Värvarna Du möter vill inte 'fånga' dig, de är inte 'onda' utan de har ett gott uppsåt, tror benhårt på sin rörelse och har lärt sig att det viktigaste är att göra rörelsen stor och stark.

Oavsett om det är Du eller rörelsen som tar initiativet så är det en myt att någon FRIVILLIGT 'går med i en sekt'. Man gör något helt annat! Man accepterar ett lockande erbjudande. Eller man lockas av ett löfte om framgång. Eller tackar ja till en intressant diskussion, ett möte, ett personlighetstest eller kanske till och med ett jobb!

I häftet Mind Control kan du läsa mer om hur Du därefter blir socialt och psykologiskt manipulerad till en hängivenhet och ett beroende som får Dig att göra saker Du aldrig kunnat drömma om att göra. Dessutom kommer Du att påstå att Du gör detta frivilligt samtidigt som Du förnekar att Du är med i en 'sekt'.

DET HANDLAR INTE OM RELIGION UTAN OM MANIPULATION.

Kommentar:

Det är vanskligt att hämta sina informationer i livsåskådningsfrågor ensidigt från ett enda håll, så som ofta sker i "sekt". Det är klokt att titta kritiskt ifrågasättande på alla läror, som man kommer i kontakt med. Fast, visst kan en del människor trivas och må bra i en "sekt". Människor är ju olika med olika behov.

Om Paul Brunton kan man läsa en hel del på nätet, bland annat på Hälsoportalen Gaias hemsida, www.gaiast.se

Anna Bornstein:

"Enligt Paul Brunton finns det ingen yttre materiell värld. Materialitet och 'yttre' karaktär är i själva verket mentala tolkningar, inte egenskaper hos verkligheten. Tingen är tankebilder, lika oupplösligt förknäpade med människans medvetande som drömföreteelserna med drömmarens. Det är naturligt för medvetandet att skapa och projicera tankebilder, vilka sedan upplevs som något annat och utanförhäftande. Van-

liga drömmar vaknar alla människor upp från, så att de själva kan förvissa sig om att de ägt rum i deras egen tankevärld. Sinnevärlden däremot är det få som vaknat upp ifrån, därför är det få som anar att även dess ting är mentala bilder.

Människan har emellertid inte godtyckligt hittat på sin värld. Hon har iklätt världen tids- och rumsform och försett den med sinnesegenskaper, men impulsen till den har hon mottagit från ett världsmedvetande som hon står i kontakt med i det innersta av sitt väsen."

Kommentar:

Paul Bruntons Indieninspirerade tankar utgör en till den nutida vetenskapens verklighetsbeskrivning alternativ bild av världen. Den bilden har mycket som talar för sig.

På sin hemsida, web.telia.com/~u54804688/hemsida.htm, pläderar Kjell Ulander för *intelligent design*, alltså för uppfattningen att det finns en intelligent skapande kraft bakom världen.

"Intelligent design (ID) handlar om att vissa strukturer i universum – såsom livet och dess mångfald – bäst förklaras av en intelligent orsak. Intelligent design går således emot den materialistiska grundsyn som Darwins utvecklingsmodell vilar på. Allt fler forskare medger öppet att man inte längre tror på den vetenskapliga hypotesen om att kunna förklara livets komplexitet utifrån naturligt urval av slumpvisa mutationer. I takt med den ökande uppmärksamhet och framgång som ID har fått har också motståndet skärpts. I septembernumret av The Scientist kan man läsa om vilken bestörtning en nyligen publicerad positiv artikel till intelligent design förorsakat. 'Hysteri, tillmälen och personangrepp' tyder inte bara på engagemang utan visar också att desingdebatten har en stark känslomässig sida. Men det är inte i första hand kritiken mot Darwins materialistiska förklaringar som fått känslorna att svalla, utan det faktum att artikeln publicerats i en vetenskaplig så kallad peer-reviewed tidskrift (dvs en tidskrift där varje inlägg genomgår en omfattande granskningsprocedur för att garantera en acceptabel vetenskaplig standard)."

Konferenser!

Umeå 24-25 mars

Härnösand 2 april

Hudiksvall 1-2 april

Uppsala 28-29 april

Oslo 18 mars

Göteborg 21-22 april

Vid båda Hela Människan-konferenserna i Umeå och Göteborg finns Truls Bernhold (klosterprojektet i Kumla), Christina Doctare (bilden) och Harry Månsus med i talarteamet. Christina Doctare har uppmärksammats för sina böcker om hjärnstress, existentiella frågor och andlighet. Hennes kommande bok handlar om förhållandet mellan klassisk och komplementär medicin.

Regimskifte på Brommadialogen

BroBygge-utbildningen är det pulserande hjärtat i Brommadialogen och sprider genom sina distansstudier visionen till nya eldhärdar i Norden. BroBygge-ledarna Maria Häggglund och Eva-Karin Holst tillsammans med Harry Månsus under Symposiumet i april 2005.

Den 7 april 2005 samlades hundra personer från hela landet till ett Symposium om Brommadialogens framtid. Redan samma kväll fortsatte ett trettiotal representanter från olika dialogmiljöer ytterligare ett dygn med analyser och erfarenhetsutbyte på Marielunds retreatgård ute på Ekerö. Efter åtskilliga möten i en mindre arbetsgrupp presenterades förslagen för Baptistsamfundets styrelse i januari som förväntas ta de avgörande besluten i mars 2006.

Det är femton år sedan Harry Månsus fick förtroendet att starta Brommadialogen, ett projekt direkt under Svenska Baptistsamfundet. Det unika med projektet är friheten att förverkliga en vision fullt ut – utan att något organ i förväg kan lägga in sitt veto eller kontrollera processen. Endast i efterskott kan Baptistsamfundet säga att man inte längre stödjer projektet, tex av ekonomiska eller ideologiska skäl.

På självaste valborg kliver Harry Månsus ur Brommadialogens cockpit. Även om det funnits turbulens under resans gång visar det sig att Brommadialogen har ett starkt stöd hos sin huvudman.

Brobygge och Tankesmedja

Det var Birgit Karlsson, Baptistsamfundets ledare, som hade kurage att låta Brommadialogen pröva vingarna för femton år sedan. Nu är det Karin Wiborn (bilden), Baptistsamfundets nya ledare, som med beslutsambet och snittande optimism leder samtalen om Brommadialogens framtid.

Arbetsgruppen om Brommadialogens framtid har lagt fram följande förslag till beslut:

- >> Att Brommadialogen finns kvar men i annan form.
- >> Att BroBygge (se www.brommadialogen.se) förstärks så att det kan utvecklas och erbjuda kortkurser och handledning till dialogmiljöer.
- >> Att det inrättas en tankesmedja som arbetar i Brommadialogens "språkrum" och spanar in i framtid och samtid.

Med språkrummet syftar man på mötet mellan den kristna traditionen, nyandligheten och tolvstegsfolket, ett sätt att kommunicera i existentiella frågor som känns relevant. Enligt arbetsgruppen har Brommadialogen utvecklat en kontextuell teologi i dialog med de bibliska texterna, kristen tradition och sökare i vår tids andliga landskap.

Köp böcker direkt från Bromma!

Som inget annat har Brommadialogens böcker fört visionen och nya modeller runt hela landet i femton års tid. Nu när ett avtal löpt ut kan du åter köpa de viktigaste böckerna direkt från Servicekontoret i Bromma. Samtliga priser är förmånliga och inkluderar porto, men väljer du ett av förmånspaketen – då konkurrerar Brommadialogen ut samtliga aktörer.

Gå in på www.brommadialogen.se och klicka på Existens-böcker!

140:-

- Det känns skönt att inte behöva packa väskorna och lämna familjen och Roslagen lika ofta när ett veckoslut närmar sig. Jag älskar havet, klipporna och att få fika med barn och barnbarn på något av Roslagens sommarcaféer, säger Harry Månsus.

I större akademiska arbeten har Brommadialogens dialog- och recoveryarbete belysts av Pascale Stenberg och Anette Sörensen-Ellegaard vid Köpenhamns universitet, Erik Dufva vid Uppsala universitet samt Helena Rönnberg vid Åbo Akademi. För närvarande arbetar Helena Rönnberg (bilden) på en doktorsavhandling om Brommadialogens recoveryarbete.

Tack för femton fantastiska år!

I november kände jag historiens vingslag på Medborgarhuset i Stockholm när Deva firade sitt 25-årsjubileum med en sprakande kavalkad av nyandliga profiler från det förflutna. När jag nu tackar för femton spännande år med Brommadialogen kan jag bara instämma med visionären Tomas Frankells avskedsord: Det är mötet med människorna som berikat mest! Jag har haft förmånen att möta de flesta på scenen i Medborgarhuset och mer än hälften av dem har deltagit i dialogerna i Bromma. Som teolog och självvårdare har jag aldrig upplevt en sådan uppskattning och kärlek som i mötet med teamet och patienterna på Noors behandlingshem och tolvstegsfolket i början av nittio-talet. Det är i detta befruktande möte sinnesrodstjänsterna och recoveryarbetet föddes.

Brommadialogens vision är att vi sökare ska slå oss ner – där vägarna möts – och dela våra erfarenheter. Endast genom att dela vårt innersta i ett alltmer mångkulturellt samhälle kan vi bygga en värld av fred, försoning och demokrati. Därför vill jag som pensionär engagera mig i fröet till den profetiska motkultur som bär arbetsnamnet Pilgrimskommuniteten, ett Iona-inspirerat nätverk i Sverige (se sista sidan). Jag vill också bidra till ett nytt projekt, Dialog och identitet, som kommer att presenteras senare. Många förknippar religionsdialog med religiös pytt-i-panna. Enligt min mening är det precis tvärtom: Det är när vi utmejslar vårt eget andliga arv som vi berikar varandra mest!

I vår tid upptäcker många mystiken och de andliga källflöden som alltid funnits i de katolska och ortodoxa kyrkorna. Ett viktigt bidrag i vårt högrepresterande samhälle där allt fler går på knäna är om Svenska Kyrkan är trogen sitt lutherska arv – att ingen människa behöver prestera sitt värde, varken inför människor eller inför Gud.

Mitt eget andliga arv är den radikala frikyrkorörelsen som bröt upp från enhetssamhället och, tillsammans med andra folkrörelser, gav oss den svenska demokratin. Under svåra repressalier vågade de bryta upp från en monolitisk enhetskyrka och hävda varje människas rätt – att själv välja sin väg i andligt hänseende. I en tid när även frikyrkan blir alltmer traditionsbunden vill jag tacka Svenska Baptistsamfundet för att Brommadialogen får vara ett alternativ, en spjutspets styrd av samma radikala arv. Och vi som är födda i den finska spjutkastar-nationen vet att spjutet förunnas bara en vila – i uppbrottet och den ständiga flykten framåt.

Harry Månsus

PS. Även i fortsättningen kan Harry Månsus boka genom Brd för temadagar och föredrag om: Vår tids andliga landskap, Befriande andlighet, Kyrkan – ett andligt centrum, Utmaningen från Iona – keltisk skapelseologi och profetisk andlighet.

Verkar Gud i Friskhuset?

Konferenserna i Hudiksvall, Härnösand och Umeå ser friskvården som "Guds verksamhet" i vår tid. Pionjärerna Eva Bovin och Bitten Jonsson (bilden) bakom Friskhuset i Hudiksvall, som är samarrangör, medverkar med föredrag.

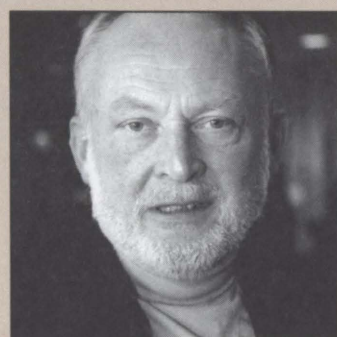

Kan man samtala med Gud och änglar?

Succé-böckerna *Samtal med Gud* och *Da Vinci-koden* sveper fram över jorden. Margareta Melin har översatt boken *Samtal med änglar* och håller föredrag i Göteborgskonferensen med temat: Hur uppenbarar sig Gud idag?

Brommadialogens regionkonferenser

Utförliga program finns på www.brommadialogen.se under "Konferenser"

Truls Bernhold, retreatledare för långtidslömda på anstalten i Kumla, deltar såväl i Angered som i Umeå.

Umeå 24-25 mars 2006 KÄNSLA AV SAMMANHANG

Vi är alla beroende av en "Känsla av sammanhang" för att fungera. Dagarna i Umeå vill arbeta med och utgå från livets begriplighet, meningsfullhet och hanterbarhet. Att se till det friska.

Inledningen på konferensen reflekterar vi över att själens smärta gäller såväl människor som strukturer, myndigheter som organisationer. Med bland andra läkaren Christina Doctare, "klosterprästen" på Kumla, Truls Bernhold (bilden), Mats Haglund, Hela Människan och Harry Månsus, Brommadialogen.

Exempel på verkstäder med arbete i mindre grupper: Mitt värde när jag inte orkar längre, Var dags hälsa (wellbeing), Kriminell i dag – kollega i morgon, Utsatthetens ansikte, Förebyggande av självmord, Befria andligheten, Kristen djupmeditation samt Se det friska (KASAM, om Aaron Antonowsky).

Anmälan, se www.helamanniskan.se och praktisk info annica.berg@helamanniskan.se eller 08-4536807, 08-4536864. Info om innehåll leif.h.gustafson@helamanniskan.se.

Hudiksvall 1-2 april EN RIMLIGARE VÄRLD

Är mitt liv rimligt? Är vår värld rimlig? Eller ägnar vi oss åt ett "jagande efter vind"? Lördagen den 1 april söker vi efter vägar till en rimligare värld, med långsamheten som ett samlande tema. Teaterchefen Peter Oskarsson (bilden) talar om långsamheten som kreativ metod, sjuksköterskan Bitten Jonsson om sockret som stressar vår kropp och Harry Månsus om Guds verkstäder. Parallellseminarier ges om Friskhuset i Hudiksvall, om pilgrimsprojekt i Hälsingland och om att förhålla sig till dagens överflöd av bilder.

Om lördagen blir fullmatad ger söndagen en möjlighet att praktisera långsamhet och låta tankarna sjunka in, under en pilgrimsvandring i vackra Svågadalen med avslutande andakt vid ett medeltida pilgrimskapell under återuppbyggnad.

Anmälan och praktisk info: Lars-Erik Larsson, Sensus i Hudiksvall, 0650-17765 eller lars-erik.larsson@sensus.se. Sista anmälningsdag 10 mars.

Info om innehållet: roland.hamlin@telia.com.

Härnösands folkhögskola 2 april 2006 KROPP OCH SJÄL – BEFRIANDE ANDLIGHET

Vart tar lusten och glädjen vägen i ett stegrat livstempo? Vad gör vi då livet går sönder, då relationerna brister? Kanske biter vi ihop och kämpar på, men det inre utrymmet begränsas, muskelspänningar ökar och vi tar mindre plats i oss själva och i vardagen. Den här dagen vill visa på redskap som kan hjälpa nutidsmänniskan att återvända till sitt centrum.

Harry Månsus talar om Guds verkstäder, Helena

Fjellström (bilden) introducerar 12-stegsfilosofin och Sara Dahlberg Eriksson berättar om sorgebearbetning. Det blir verkstäder kring Kroppsmedvetenhet, QiGong, Att andas in kroppen och Cirkelsamtal. Dagen avslutas med en sinnesro gudstjänst.

Anmälan senast 2 mars. Kostnad 395 kr inkl lunch och fika. Upplysningar: Ninna Zetterman, 0611-55 85 27, ninna.zetterman@hfs.se

Två parallella konferenser i Göteborg 21-22 april

Betlehemskyrkan

HUR UPPENBARAR SIG GUD IDAG? NY KONFERENS OM KYRKAN OCH DEN NYA ANDLIGHETEN

Vad innebär gudsmötet i vår tid? Hur lever vi vår andlighet – inom kyrkan – inom nyan-dligheten? Olika vägar och källor till andlig medvetenhet? Kyrkan som andlig mötesplats i tiden? Redan på fredag kväll kl. 18.30 närmar vi oss frågeställningarna under rubriken "Ett underbart möte" med Thomas Wiehe och Peter Elmberg. Fredagskvällen avslutas med en Musikmässa kl. 20.00.

I lördagskonferensen (kl 9-17) medverkar Margareta Melin, Anders Blomquist, Rigmor Borg, Harry Månsus, Christina Ahlstedt, David Stenfelt, Ingrid Krianon, Lena Kristina Tuulsee (bilden), Agneta Wal-lenstam och Inga-Lill Wener. Sångare och musiker är Thomas Wiehe, Peter Elmberg, Jon Anker Holm och Gunilla Lagneryd. Vi lyssnar, låter oss inspireras och möter varandra i dialoger och panelsamtal. Lördagen avslutas med en konsert av Betlehemskyrkans sångensemblé Iris under ledning av Carin Åkesson kl 19.

> Anmälan och praktisk info: Inga-Lill Wener, Föreningen Brobygge & Dialog, Ekbacksvägen 12, 134 64 Ingarö, tel: 08-564 333 90, 0702-75 88 04, e-post: inga-lill.wener@telia.com

Fredagsprogrammet Ett underbart möte med Musikmässa och lördagens konferens arrangeras av föreningen Brobygge & Dialog i samarbete med Brommadialogen, Högsbo kyrka, studieförbunden Bilda och Sensus.

SAMHÄLSA – ETT FRUKOSTMÖTE 21/4 kl 7:45-10:45

Vi samarbetar också med Kunskapsalliansen Kreaprenör som anordnar ett frukost- och förmiddagsmöte om SAMHÄLSA i Betlehemskyrkan, fredag den 21 april kl 7.45-10.45 och lyfter frågan Vad gör vi när hälsa och värdegrund krockar? Föreläsning och träffpunkt på tema "näringsliv eller livsnäring".

> Mer information och anmälan om frukostmötet kan göras på www.kreaprenor.se där du också kan läsa om och anmäla dig till SAMHÄLSA-dagen på World Trade Center i Stockholm den 5 april. Kontakt i Göteborg Ingvar Barkstedt 0707-26 38 99.

Angered

VERKTYG FÖR EN ANDLIGHET SOM BEFRIAR SAMHÄLLET

Vi tror att människan är skapad med förmåga till omsorg och kreativitet. Och att personliga relationer är grunden för all förändring och ett värdigt liv. Hela Människan inbjuder därför till en konferens som vänder sig till såväl enskilda som myndigheter och organisationer.

Inledningsvis reflekterar vi över att själens smärta gäller såväl människor som strukturer, myndigheter som organisationer. Med bland andra läkaren Christina Doctare (bilden), "klosterprästen" på Kumla, Truls Bernhold, personalstrategen Mats Haglund, Hela Människan.

Konferensen bygger till stor del på verkstäder där alla kan delta aktivt i ett samtal eller genom övning: Från vanmakt till egenmakt, Kriminell idag – kollega imorgon, Steg in i livet (12-stegsrörelsen), Befria andligheten (Harry Månsus), Icevåld i socialt arbete, Pilgrimsvandring. Anmälan, se www.helamanniskan.se och praktisk info annica.berg@helamanniskan.se eller 08-4536807, 08-4536864. Info om innehåll leif.h.gustafson@helamanniskan.se.

Hela människan
SOCIALT ARBETE PÅ KRISTEN GRUND

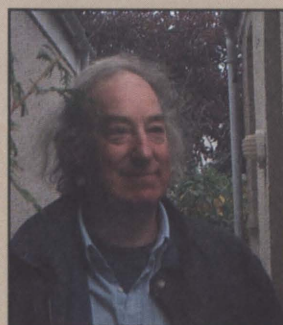
Pilgrimsvandring den 20 maj

I pilgrimgemenskapen möts människor som befinner sig på en inre och en yttre resa. Nästa vandring äger rum lördagen den 20 maj ute på Munsö och programmet läggs ut på Brds hemsida i slutet av februari. Ledare är Brds pilgrimsteam: Karin Lindblom, Britt-Marie Nilsson, Nils-Erik Herrmansson och Wolfgang Falk.

Avsändare: Brommadialogen, Åkeshovsvägen 29, 168 39 Bromma

Pilgrimskommuniteten – ett Iona-inspirerat nätverk

En Iona-inspirerad utspridd kommunitet är på gång i Sverige. En ekumeniskt sammansatt ansvarsgrupp, där Karin Olofsdotter och Annika Spalde fungerar som "språkrör", har utarbetat ett Dokument som presenterades vid den första Nätverksträffen i oktober 2005. Sedan dess har Dokumentet varit ute på "remiss" hos Iona-vänner och "veteraner" i Sverige och har nu lagts ut på Brommadialogens hemsida, se "Iona-nätverket".

Iona-konferens i Uppsala 28-29 april

Lördagen den 29 april inbjuder Brommadialogen till konferens i ekumeniska Valsätrakyrkan med Peter Millar från Iona Community och Karin Olofsdotter (pastor i Valsätrakyrkan), Karin Lindblom, Harry Månsus och Annika Spalde. På fredagskvällen äger en Nätverksträff rum för den som anmält sig som "vän" i Iona-nätverket eller är intresserad av vad det innebär. Om många intresserade inte kan delta på fredag går träffen i repris på lördag (sen em). Både Dokumentet och utförligare konferensprogram finns på www.brommadialogen.se. Se talongen längst ner!

Peter Millar är präst, författare och engagerad i arbetet för global rättvisa på olika håll i världen, senast bland AIDS-drabbade i Sydafrika, utsänd av Iona Community. Han har varit ledare ute på Iona, men också med i Wellspring Community i Australien som står det svenska Iona-nätverket närmast.

Alternativ midsommar – livgivande för kropp och själ

Välkommen till Sjöviks folkhögskola i södra Dalarna för att fira en alternativ midsommar fylld av meningsfulla möten och livgivande tankar i en alkoholfri miljö. Sjöviks traditionsrika midsommarfirande finns kvar, men utökas med ett seminarium i Brommadialogens anda.

Medverkande: MARIA HÄGGLUND, STEFAN JÄMTBÄCK, HARRY MÅNSUS, LARSÅKE W PERSSON, KARIN WIBORN

Arrangör av seminariet: Brommadialogen, BroBygge, Svenska Baptistsamfundet och Sjöviks folkhögskola

Tid: 22-25/6, samling torsdagskväll, avslutning söndageftermiddag

Plats: Sjövik ligger 1,5 timmes tågresa från Stockholm. För bil, se vägbeskrivning www.sjovik.fhsk.se

Pris: 820:- för del i dubbelrum, inkl alla måltider, tre övernattningar och konferenskostnader, 90:-/natt extra för enkelrum. Logement och tältboende 500:-/person. Barn-rabatt.

Anmälan: Den som vill kan anmäla sig till "ALTERNATIV MIDSOMMAR" redan nu genom att betala avgiften till Sjöviks folkhögskolas bankgiro 233-5875, maila sjovik@sjovik.fhsk.se eller ringa 0226-67800.

Detaljerade priser, uppgifter om anmälan och program för både seminariet och midsommarfirandet kommer på www.sjovik.fhsk.se.

Ladda hem gratis – Brds Teologi för livet!

Nu finns en ny unik möjlighet att ladda hem Brommadialogens vision och tidsanalys i ett nötskal. På mångas begäran har Harry Månsus undervisning och overheads lagts ut på hemsidan för enskilt och offentligt bruk, t ex kurser och föredragskvällar. Detta är den snabbaste vägen in i Brommadialogens paradigm och syn på andlighet. Vill du veta mer, gå till www.brommadialogen.se och klicka på Teologi för livet!

Talongen skickas till: Brommadialogen, Åkeshovsvägen 29, 168 39 Bromma Telefon: 08-564 350 30 (risd-torsd 10-12), 070-758 27 35 info@brommadialogen.se

INFORMATION och ANMÄLAN

Jag anmäler mig till Ionakonferensen 29 april [] Nätverksträffen 28 april [] eller sen em 29 april [] (senast 10 april)

Jag vill ha information om Iona-nätverket i Sverige []

Jag vill ha information om BroBygge-utbildningen [] (anmälan 15 maj)

Jag vill ha information om Pilgrimsvandringen den 20 maj []

Namn:..... Telefon:.....

Adress: Postadress

E-post:

Bekräftelse, praktisk information och faktura skickas ut efter anmälan.